Jaarverslag 2018

versie 1.1

isdbol

| intergemeentelijke sociale dienst | brunssum | onderbanken | landgraaf |

Managementsamenvatting

Jaarverslag 2018

Voor u ligt het jaarverslag 2018. Het jaar 2018 kende twee speerpunten:

- De ontwikkeling van de cliëntaantallen
- De gewijzigde re-integratieopdracht

De ontwikkeling van de cliëntaantallen

Tot medio 2017 bleven de cliëntaantallen stabiel. Vanaf medio 2017 zagen we dat er een gestage daling van de cliëntaantallen werd ingezet. Deze daling heeft zich voortgezet in 2018. Het jaar 2018 is dan ook afgesloten met een afname van de cliëntaantallen van -6,2%. Deze afname is o.a. het resultaat van de gezamenlijke inspanning van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven, het gewestelijk Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad en ISD BOL.

In de afname van de cliëntaantallen zien we wel verschillen:

- Gemeente Brunssum: -9,9%
- Gemeente Onderbanken: -7,1%
- Gemeente Landgraaf: -3,0%

Voor alle gemeenten geldt dat er sprake is van een hogere daling van de cliëntaantallen als verwacht. Opvallend is de achterblijvende afname bij de gemeente Landgraaf ten opzichte van de twee andere gemeenten.

De verschillen

Een vergelijk tussen de instroom- en uitstroomcijfers van de gemeente Brunssum en Landgraaf:

	Brunssum	Landgraaf
Instroom	155	262
Uitstroom	232	300

De uitstroom naar werk is bij beide gemeenten nagenoeg gelijk, 113 cliënten van de gemeente Brunssum zijn uitgestroomd naar werk en 114 cliënten van de gemeente Landgraaf.

Ondanks een hogere uitstroom in de gemeente Landgraaf ten opzichte van de gemeente Brunssum is de afname in cliëntaantallen aanmerkelijk lager.
De achterblijvende daling in cliëntaantallen in de gemeente Landgraaf moet dan ook worden gezocht in de instroomaantallen.
Uit een analyse blijkt dat:

- Er een hogere verhuisbeweging is te zien naar Landgraaf dan naar Brunssum, 104 naar Landgraaf, 46 naar Brunssum en
- In Landgraaf 20 cliënten hun studie beëindigden en vervolgens aanspraak maakten op een op een bijstandsuitkering, in Brunssum waren dit 4 cliënten.

Van de cliënten die aanspraak hebben gemaakt op een bijstandsuitkering in de gemeente Landgraaf verblijven 44 cliënten op een adres waar sprake is van een zorgvoorziening.

Hierin is niet meegenomen de cliënten die verblijven in het crisisopvangcentrum Heugderlicht. Daarmee is (een deel van) de verhoogde instroom met als reden verhuizing verklaard, de aanwezigheid van diverse woonvoorzieningen heeft mogelijk aantrekkende werking.

De gewijzigde re-integratieopdracht

Vóór de invoering van de Participatiewet (PW) per 1 januari 2015 werd in de dienstverlening aan de cliënten van ISD BOL prioriteit toegekend aan de kansrijken en de jongeren.
De doelstelling van de PW is dat iedereen meedoet naar vermogen, bij de gemeenten is daarmee de overtuiging ontstaan dat er anders moet worden omgegaan met het participatievraagstuk. Hierbij hebben de gemeenten aangegeven dat de PW van de gemeenten vraagt om de waardeketen van "bak tot baan" efficiënter en effectiever in te regelen.
Niet alleen omdat er door de komst van de Participatiewet een grotere, gevarieerdere en complexere doelgroep ontstaat maar ook omdat de gemeenten ervan overtuigd zijn dat bij een onveranderde uitvoering er ook onveranderde resultaten geboekt zullen worden. Gemeenten staan voor de taak om een hogere uitstroom naar de arbeidsmarkt te realiseren en daarvoor zijn extra impulsen en nieuwe aanpakken nodig.

De nieuwe aanpakken betekenen dat niet meer uitsluitend ISD BOL verantwoordelijk is voor de participatie-opdracht. Naast ISD BOL betraden nieuwe spelers het speelveld van de PW nl. de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven. Ook was een herpositionering van het gewestelijk Werkgeversservicepunt (WSP) Parkstad noodzakelijk. De nieuwe aanpakken kenmerken zich hoofdzakelijk door de overgang van de verantwoordelijkheid voor specifieke doelgroepen van ISD BOL naar de mensontwikkelbedrijven in Brunssum en Landraaf, in 2018 is hiermee een begin gemaakt door de nieuwe instroom van cliënten over te dragen. In 2019 zal dit worden voortgezet waarbij ook gefaseerd de cliënten reeds in het bestand van ISD BOL worden overdragen.

<u>ISD BOL blijft verantwoordelijk voor:</u>

- de dienstverlening aan de poort;
- de dienstverlening aan bijzondere doelgroepen;
- de toekenning en uitbetaling van de algemene bijstand;
- de toekenning en uitbetaling van de bijzondere bijstand en het minimabeleid;
- de beoordeling van aanvragen voor premies en loonkostensubsidie;
- de uitvoering van de Wet loonkostenvoordeel;
- verhaal en terugvordering,
- de handhaving (sociale recherche);
- bezwaar en (hoger) beroep;
- backoffice ondersteuning van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven.

Overdracht van verantwoordelijkheden naar de mensontwikkelbedrijven

Als een kandidaat zich meldt voor een PW-uitkering bij ISD BOL zal er naast een rechtmatigheidscontrole ook een diagnose gesteld worden. D.m.v. deze diagnose worden een aantal aspecten onderzocht:

- Via de diagnosetool Competensys wordt de mate van "werkfitheid" beoordeeld;
- Er wordt onderzocht of de kandidaat laaggeletterd is (taalmeter/taalverkenner) – doorverwijzing naar partners Bondgenootschap Geletterdheid Parkstad (BGP);
- Er wordt onderzocht of er financiële problematiek speelt (Mesis) – doorverwijzing maatschappelijk werk;
- Er wordt onderzocht of de kandidaat voldoet aan de Wet Taaleis.

Voor de overdracht van verantwoordelijkheid voor specifieke doelgroepen van ISD BOL naar de mensontwikkelbedrijven in Brunssum en Landraaf is de mate van werkfitheid bepalend. In onderstaand schema is hele proces inzichtelijk gemaakt:

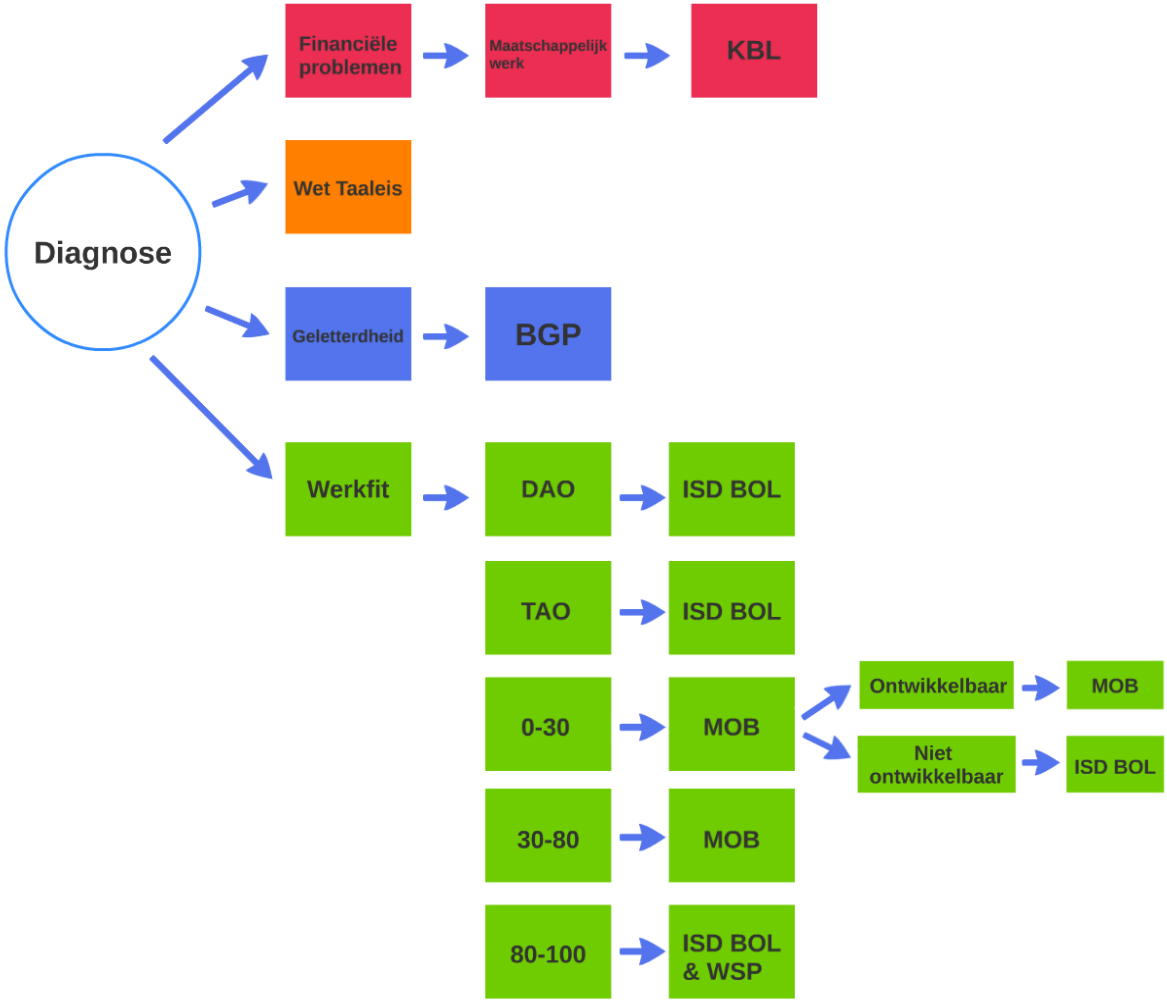

In de gemeente Beekdaelen (Onderbanken) is al meerdere jaren de zelfredzaamheidscoach actief die cliënten ondersteunt en begeleidt om weer te kunnen participeren op de arbeidsmarkt. Deze aanpak in de gemeente Beekdaelen (Onderbanken) blijft ongewijzigd.

De bedrijfsvoeringskosten

Sinds 2010 lukt het ISD BOL om onder het niveau van de bijgestelde begrotingen te blijven, zo ook in 2018. Door bij iedere uitgave consequent de vraag te stellen of deze (dringend) noodzakelijk of nuttig is houden we de uitgaven scherp in de gaten.
Ook zoeken wij voortdurend naar mogelijkheden om de dienstverlening op een inventievere manier in te richten en proberen zo de uitgaven terug te dringen.

Digitale aanvraag

Met ingang van 2016 heeft ISD BOL de digitale weg opengezet voor het indienen van een aanvraag voor een tegemoetkoming vanuit het minimabeleid. Dit verliep (en verloopt nog steeds) zeer succesvol, zowel voor de burger als voor de organisatie:

- De burger kan op eenvoudige, snelle manier een verzoek indienen;
- bij vastgesteld recht wordt de tegemoetkoming binnen 1 dag betaalbaar gesteld;
- Door vereenvoudiging van het afhandelingsproces kan de aanvraag efficiënter worden afgehandeld. Het kost de medewerker minder tijd.

Gezien deze positieve ervaringen heeft ISD BOL de digitale dienstverlening verder ontwikkeld. In de loop van 2017 en 2018 heeft ISD BOL het volgende gerealiseerd:

- Een aanvraag voor een uitkering voor levensonderhoud kan digitaal worden ingediend. Is er sprake van een duidelijke afwijzingsgrond wordt deze aanvraag automatisch afgehandeld. De aanvrager ontvangt per ommegaande een afwijzende beschikking;
- Een aanvraag voor bijzondere bijstand kan digitaal worden ingediend. Een verzoek om een tegemoetkoming ziektekostenverzekering, bekend als het VGZ-tientje, advocaatkosten en kosten ziekenbezoek wordt automatisch afgehandeld. Overige kostensoorten (nog) niet;
- Cliënten kunnen via de digitale weg melding maken van wijzigingen in de persoonlijke situatie. Automatische verwerking vindt (nog) niet plaats.

Ook is in het eerste kwartaal 2018 een PIP-pagina geïntroduceerd (PIP = Persoonlijke Internet Pagina). Via een beveiligde inlog (Digid) kan de cliënt zijn eigen uitkeringsspecificatie alsook jaaropgave inzien en downloaden. Voor cliënten die geen internet-toegang hebben biedt ISD BOL uiteraard de service dat zij een papieren versie kunnen ontvangen.

Uitvoeringsorganisatie

ISD BOL is een organisatie die zijn administratie op orde heeft. Getuige de Planning & Control cyclus. ISD BOL wordt dan ook al meerdere jaren gevraagd door haar opdrachtgevers om diverse regelingen uit te voeren:

- Voor het vierde achtereenvolgende jaar heeft ISD BOL in 2018 de zgn. TCG-regeling (tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten) uitgevoerd ten behoeve van de BOL-gemeenten;
- ISD BOL voert voor de BOL-gemeenten in voorkomende gevallen de terug- en invordering uit van ten onrechte genoten WMO-uitkeringen en voorzieningen uit de Jeugdwet;

- ISD BOL heeft voor de gemeente Landgraaf het zgn. mantelzorgcompliment 2018 uitgevoerd, evenals in 2017;
- ISD BOL voert sinds de oprichting van de mensontwikkelbedrijven van de BOL-gemeenten voor deze bedrijven de administratieve werkzaamheden uit;

In onderstaand schema is een samenvatting opgenomen van de afrekening per gemeente over het jaar 2018. Voor een volledig beeld per gemeente van de baten en lasten over 2018 wordt verwezen naar de bijlage "Totaaloverzicht baten en lasten per gemeente" zoals deze is opgenomen in de jaarrekening ISD BOL 2018 op de pagina 41 t/m 43.

Brunssum

Bijgestelde begroting na 2e berap ISD BOL 2018		Afrekening jaarrekening ISD BOL 2018		Totaal generaal gemeente Brunssum 2018	
€ 18.066.222		**-€ 932.015**		**€ 17.134.208**	
bevorderen uitstroom	€ 1.194.142	bevorderen uitstroom	-€ 3.088	bevorderen uitstroom	€ 1.191.054
beperken instroom	€ 13.995.045	beperken instroom	-€ 735.717	beperken instroom	€ 13.259.328
maatsch.participatie	€ 1.574.308	maatsch.participatie	-€ 141.399	maatsch.participatie	€ 1.432.908
bedrijfsvoering	€ 1.302.728	bedrijfsvoering	-€ 51.811	bedrijfsvoering	€ 1.250.917

Een negatief getal is een voordeel voor de gemeente

Onderbanken

Bijgestelde begroting na 2e berap ISD BOL 2018		Afrekening jaarrekening ISD BOL 2018		Totaal generaal gemeente Onderbanken 2018	
€ 3.129.540		**-€ 150.899**		**€ 2.978.641**	
bevorderen uitstroom	€ 227.335	bevorderen uitstroom	-€ 19.725	bevorderen uitstroom	€ 207.610
beperken instroom	€ 2.440.520	beperken instroom	-€ 69.058	beperken instroom	€ 2.371.462
maatsch.participatie	€ 254.864	maatsch.participatie	-€ 52.737	maatsch.participatie	€ 202.126
bedrijfsvoering	€ 206.822	bedrijfsvoering	-€ 9.378	bedrijfsvoering	€ 197.443

Een negatief getal is een voordeel voor de gemeente

Landgraaf

Bijgestelde begroting na 2e berap ISD BOL 2018		Afrekening jaarrekening ISD BOL 2018		Totaal generaal gemeente Landgraaf 2018	
€ 21.219.200		**€ 131.469**		**€ 21.350.669**	
bevorderen uitstroom	€ 1.095.998	bevorderen uitstroom	€ 67.359	bevorderen uitstroom	€ 1.163.358
beperken instroom	€ 16.642.884	beperken instroom	€ 262.707	beperken instroom	€ 16.905.592
maatsch.participatie	€ 1.913.510	maatsch.participatie	-€ 124.811	maatsch.participatie	€ 1.788.699
bedrijfsvoering	€ 1.566.808	bedrijfsvoering	-€ 73.787	bedrijfsvoering	€ 1.493.021

Een positief getal is een nadeel voor de gemeente

Wij zijn tevreden over de behaalde resultaten.

Het Dagelijks Bestuur

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 3

1. Inleiding 10

2. Algemeen 12

3.Dashboard 15

4. Monitoring 16
4.1 Monitoring 1: Uitgaven bijzondere bijstand en het minimabeleid 16
4.2 Monitoring 2: Uitgaven op het participatiebudget (W-deel) 19
4.3 Monitoring 3: Uitgaven in het kader van de Iks en eventuele additionele kosten 22
4.4 Monitoring 4: Aantal uitkeringen met inkomstenkorting 23
4.5 Monitoring 5: Aantal daadwerkelijke plaatsingen in het kader van de sluitende aanpak 24

5. Kerntaak: bevorderen uitstroom 25
5.1 Afdeling Beleidsuitvoering I en II 25
5.2 Financiële verantwoording kerntaak bevorderen uitstroom 36

6. Kerntaak: beperken instroom 38
6.1 Afdeling Beleidsuitvoering I 38
6.2 Financiële verantwoording kerntaak beperken instroom 43

7. Kerntaak: maatschappelijke participatie 47
7.1 Financiële verantwoording kerntaak maatschappelijke participatie 50

8. Staf 53
8.1 Afdeling Staf 53

9. Bedrijfsvoering 56
9.1 Financiële verantwoording bedrijfsvoering 56
9.2 Weerstandvermogen 60
9.3 Financiering 63

Bijlage **64**
Verdeling kosten 65
Overzicht compensabele btw 67
Beleidsindicatoren 68
Specificaties per gemeente 71
Lijst van afkortingen 72

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van ISD BOL.
Het jaarverslag van ISD BOL is tot stand gekomen zoals bedoeld in artikel 24 van de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL en voorziet tevens in de informatie van het beleidsverslag zoals bedoeld in artikel 19 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL en maakt onderdeel uit van de jaarstukken.

De jaarstukken 2018 zijn samengesteld volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De opzet van de jaarstukken sluit aan bij de opzet van de programmabegroting 2018 en de daarop gebaseerde 1e en 2e BERAP 2018. In de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over heel 2018. Zowel de beleidsmatige als de financiële realisatie worden afgezet tegen de voornemens van de (bijgestelde) begroting en het onderliggende bedrijfsplan. Daarbij vindt de beleidsmatige verantwoording plaats in het jaarverslag en de financiële verantwoording in de jaarrekening.

De jaarstukken omvatten:
- het jaarverslag 2018 en
- de jaarrekening 2018.

Het jaarverslag en de jaarrekening maken onderdeel uit van de planning & control-cyclus. Planning en control staan centraal ten aanzien van het beheersen van de bedrijfsvoering. De planning wordt afgestemd op de missie, visie, maatschappelijke effecten en de hieruit afgeleide doelen. De beheersing vindt plaats door verantwoording af te leggen over de realisatie van de doelen en indien nodig actief bij te sturen. De verantwoording wordt toegepast op zogenaamde afwijkingen en/of relevante onderwerpen die van groot belang zijn voor de organisatie. Deze onderwerpen kunnen van politiek belang zijn of vormen een kans of bedreiging voor de bedrijfsvoering van ISD BOL.

De p&c-cyclus bestaat uit meerdere documenten (begroting, beleidsplan, bedrijfsplan, bestuursrapportages en jaarstukken). De volgtijdelijkheid van de verschillende documenten is belangrijk. Aangezien de ISD BOL een gemeenschappelijke regeling is, ligt de productie van de jaarrekening, de 1e bestuursrapportage (BERAP) en begroting dicht op elkaar. Gevolg hiervan is dat de ontwerpbegroting 2018 al in maart 2017 is opgesteld. In de 2e BERAP ISD BOL 2018 is de begroting 2018 bijgesteld naar de op dat moment meest actuele situatie.

Leeswijzer

Met het vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening legt het Dagelijks Bestuur van de ISD BOL verantwoording af over het gevoerde beleid in 2018.

Het jaarverslag sluit zo nauw mogelijk aan bij de maandelijkse managementrapportages ISD BOL en de 1e en 2e bestuursrapportage ISD BOL en zijn gebaseerd op het vastgestelde bedrijfsplan 2018, waarbij het stramien van de programmabegroting wordt gevolgd. Conform dit stramien wordt gerapporteerd over de drie kerntaken te weten: kerntaak bevorderen uitstroom, kerntaak beperken instroom en kerntaak maatschappelijke participatie.

Het bedrijfsplan 2018 is de uitwerking van het Beleidsplan 2016-2018: "Kiezen voor participatie". Op 21 juni 2017 is door het Algemeen Bestuur de (primitieve) programmabegroting 2018 vastgesteld.

In het bedrijfsplan 2018 ISD BOL zijn 11 beleidsinhoudelijke activiteiten en 5 monitoringen opgenomen waarover we in dit jaarverslag rapporteren. Door op deze wijze te rapporteren wordt de verbinding gelegd tussen alle P&C-documenten van de ISD BOL.
Hiermee wordt invulling gegeven aan de PDCA-cyclus voor de P(lanning) & C(ontrol)-documenten binnen de ISD BOL en wordt over het hele verslagjaar gelijkluidend gerapporteerd.

De 11 beleidsinhoudelijke activiteiten en 5 monitoringen vinden plaats binnen 3 afdelingen van ISD BOL, te weten: de afdelingen Beleidsuitvoering I en II en de afdeling Staf.
Per kerntaak wordt inzichtelijk gemaakt welke afdeling binnen ISD BOL verantwoordelijk is voor de onderscheidenlijke beleidsinhoudelijke activiteiten.

De bijlage “specificaties per gemeenten” bevat naast de beleidsinhoudelijke activiteiten tevens aanvullende gegevens zoals deze werden gerapporteerd vanaf 2012, dit om de aansluiting te bewaren met de meerjarenbegrotingen van de gemeenten.

De BBV schrijft voor dat een vaste set aan beleidsindicatoren in de programmabegroting moeten worden opgenomen. Hiervoor dienen de beleidsindicatoren te worden gehanteerd zoals deze zijn opgenomen in de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken (BZK) van 24 maart 2016.
Deze vaste set aan indicatoren worden u gepresenteerd in bijlage 1. Zij maken geen integraal onderdeel uit van dit jaarverslag. Deze beleidsindicatoren zijn niet van invloed op dit jaarverslag. Zij worden voor de eerste keer gepresenteerd én van een aantal indicatoren zijn geen recente gegevens waardoor een solide en betrouwbaar vergelijk (nog) niet mogelijk is.

2. Algemeen

Ontwikkeling cliëntaantallen

Leek het behouden van de nullijn het maximaal haalbare voor het jaar 2017, vanaf de zomer van dat jaar zette een daling van de cliëntaantallen in met als resultaat dat het jaar 2017 werd afgesloten met een afname van de cliëntaantallen van 3,2%.

Na afstemming met de gemeenten Brunssum en Landgraaf werd besloten om vanaf 2018 te opteren voor een middellange termijn prognose wat betreft de afname van de cliëntaantallen. Het streven is om in de periode van 2018 t/m 2022, door een betere inzet van de gehele uitstroomketen (ISD BOL – gemeentelijke mensontwikkelbedrijven – WSP Parkstad), een daling van 10% van de cliëntaantallen te realiseren. Voor de gemeente Onderbanken blijven we vanuit de ISD BOL de nullijn hanteren.

Resultaat ontwikkeling cliëntaantallen

Bij de afsluiting van het jaar 2018 ontvingen:

- In Brunssum 759 cliënten (-9,9%)
- In Onderbanken 130 cliënten (-7,1%) en
- In Landgraaf 961 cliënten (-3,1%)

een uitkering op grond van de Participatiewet, in totaal 1850 cliënten. Een afname van 6,2% ten opzichte van begin 2018.

Op 31 december 2018 ontvingen:

- In Brunssum 31 cliënten een IOAW-uitkering (-16%)
- in Onderbanken 10 cliënten (-9%) en
- in Landgraaf 53 cliënten (-11%).

In totaal ontvingen 94 cliënten een uitkering op grond van de IOAW, een afname van 13% ten opzichte van begin 2018.

Bij alle deelnemende gemeenten is er sprake van een daling van de cliëntaantallen die aanspraak maken op een uitkering op grond van de Participatiewet en IOAW.

In onderstaande grafieken wordt de afname van de cliëntaantallen per gemeente getoond:

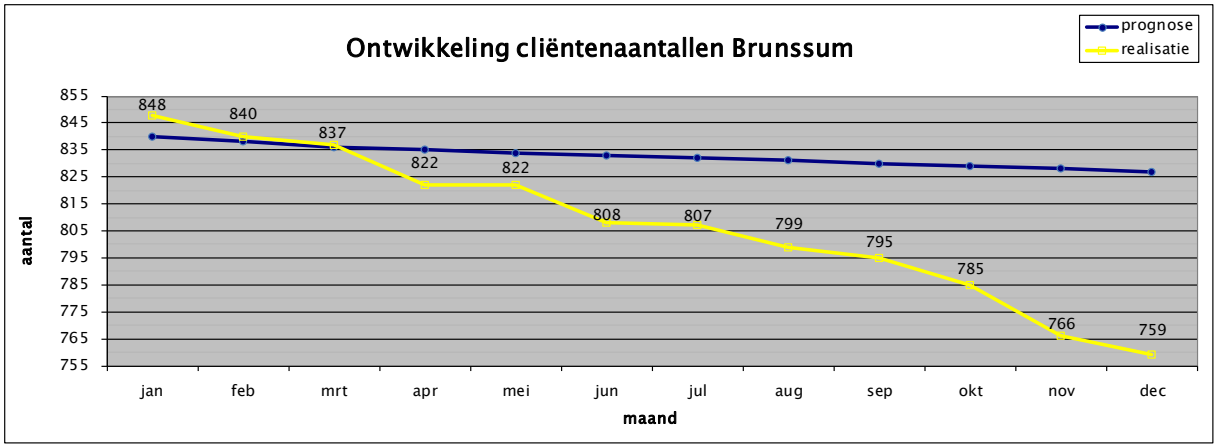

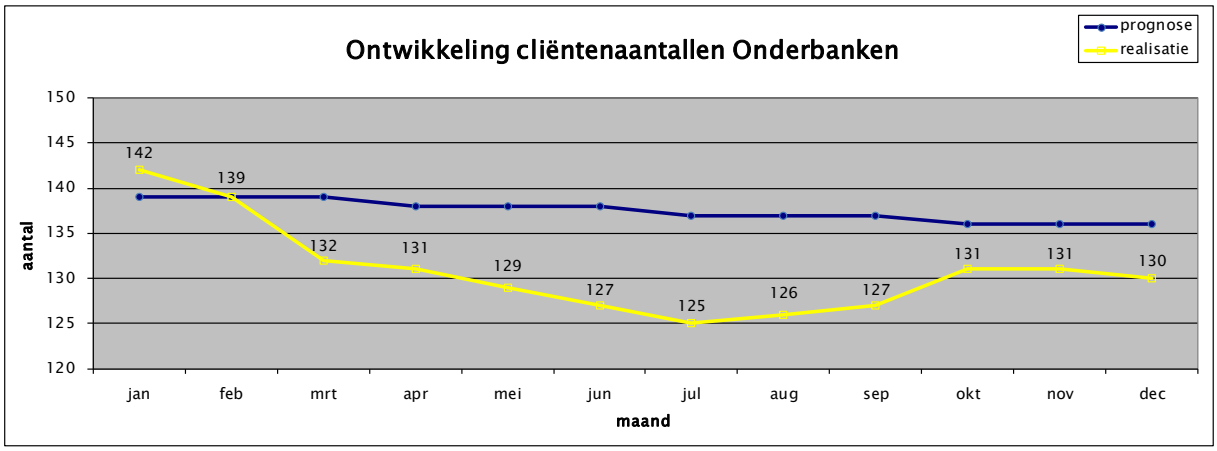

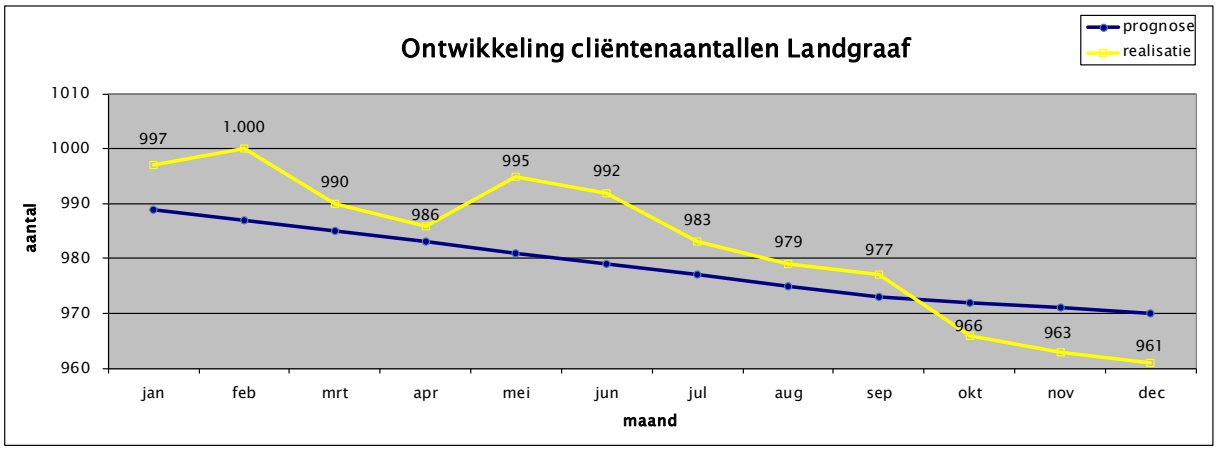

In de grafieken wordt de ontwikkeling van de cliëntaantallen die aanspraak maken op een uitkering op grond van de Participatiewet getoond. De ontwikkelingen van de cliëntaantallen binnen de regiogemeenten zij in dit jaarverslag op de navolgende pagina opgenomen.

Ontwikkeling klantenaantal tot en met december 2018 Zuid Limburg

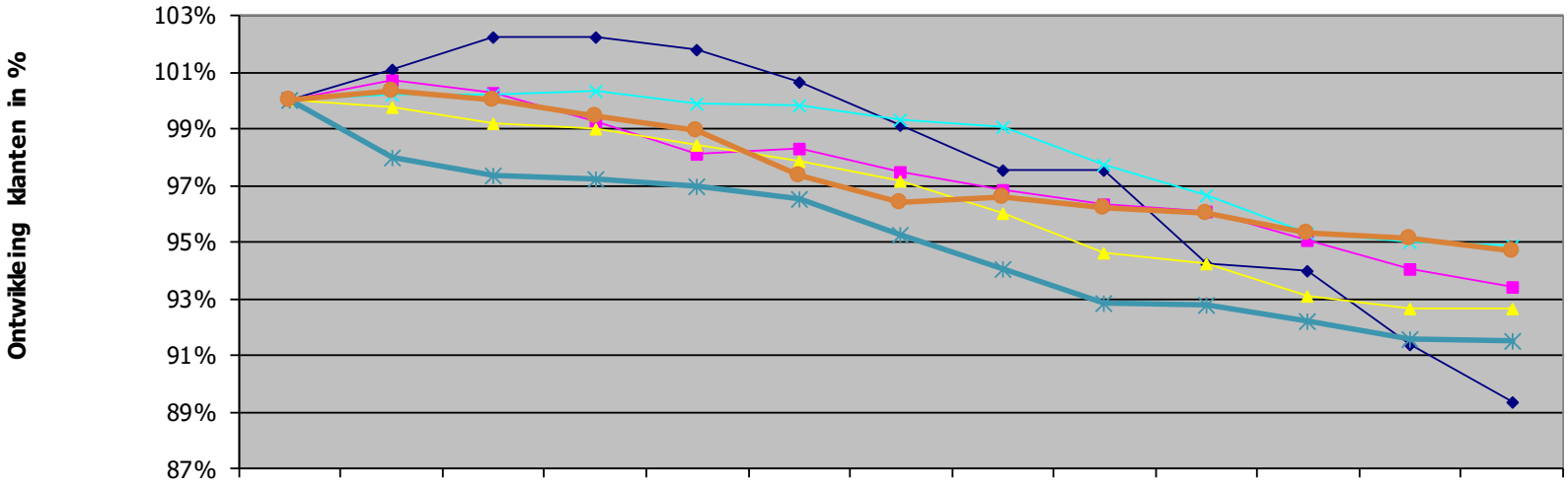

	dec-17	jan-18	feb-18	mrt-18	apr-18	mei-18	jun-18	jul-18	aug-18	sep-18	okt-18	nov-18	dec-18
	31-12-17	31-01-18	28-02-18	31-03-18	30-04-18	31-05-18	30-06-18	31-07-18	31-08-18	30-09-18	31-10-18	30-11-18	31-12-18
Kompas	100%	101%	102%	102%	102%	101%	99%	98%	98%	94%	94%	91%	89%
ISD BOL	100%	101%	100%	99%	98%	98%	98%	97%	96%	96%	95%	94%	93%
Heerlen	100%	100%	99%	99%	98%	98%	97%	96%	95%	94%	93%	93%	93%
Maastricht Heuvelland	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	99%	98%	97%	95%	95%	95%
Kerkrade	100%	98%	97%	97%	97%	97%	95%	94%	93%	93%	92%	92%	92%
Sittard-Geleen	100%	100%	100%	99%	99%	97%	96%	97%	96%	96%	95%	95%	95%

Maanden

isdbol

Houvast bij werk

Periode: 201812

Meldingen & tegengehouden < 27

Meldingen < 27 tegengehouden pct	41.6%

Meldingen en tegengehouden > 26

Meldingen > 26 tegengehouden pct	29.4%

Instroom (aantal personen cumulatief t/m 201,812)

Instroom	642
Instroom - excl. binnenverh. en wijziging norm	513

Uitstroom (aantal personen cumulatief t/m 201,812)

Uitstroom	758
Uitstroom - niet beïnvloedbaar	493
Uitstroom - wel beïnvloedbaar: werk	245
Uitstroom - wel beïnvloedbaar: handhaving	20

Aantal bijstandspartijen (Participatiewet, in 201,812)

Start	Instroom	Uitstroom	Eind
1860	43	53	1850

Aantal bijstandspartijen, eindstand per gemeente

	Brunssum	Onderbanken	Landgraaf
Pw	759	130	961
IOAW	31	10	53
LKS	29	7	27

Financiële gegevens

Uitgaven I-deel (excl. LKS)	27.110.307 €
Uitgaven I-deel (LKS)	397.812 €
Uitgaven minimabeleid en bijz. bijstand	3.093.305 €
Uitgaven bedrijfsvoeringskosten	8.505.270 €

Uitgaven W-deel Brunssum

Uitgaven W-deel Onderbanken

Uitgaven W-deel Landgraaf

Feb 2019

4. Monitoring

Monitoring 1: De uitgaven op de bijzondere bijstand en Minimabeleid

omschrijving	*primitieve begr. 2018*	*berap 1 2018*	*realisatie t/m verslagmnd*
maatschappelijke participatie:			
- internet kinderen (paarse kaart)	232.000	180.000	137.144
- lidmaatschap vereniging en internet volwassenen (paarse kaart)	231.000	231.000	272.325
collectieve ziektekostenverzekering	121.000	145.000	143.851
schoolkosten (oranje kaart)	59.850	0	1.240
studietoeslag (*)		1.440	365
individuele inkomenstoeslag	446.600	470.000	464.725
overige bijzondere bijstand	526.000	575.000	548.066
budgetbeheer	7.000	5.000	6.000
bewindvoering	1.288.000	1.405.000	1.519.588
totaal	2.913.250	3.012.440	3.093.305

Uitgangspunten:
De prognosecijfers hebben betrekking op het bedrijfsplan.
Aanvullende uitleg:
* Voor de studietoeslag is een aanname gemaakt van toekenningen; Brunssum: 2, Onderbanken: 1 en Landgraaf: 1.

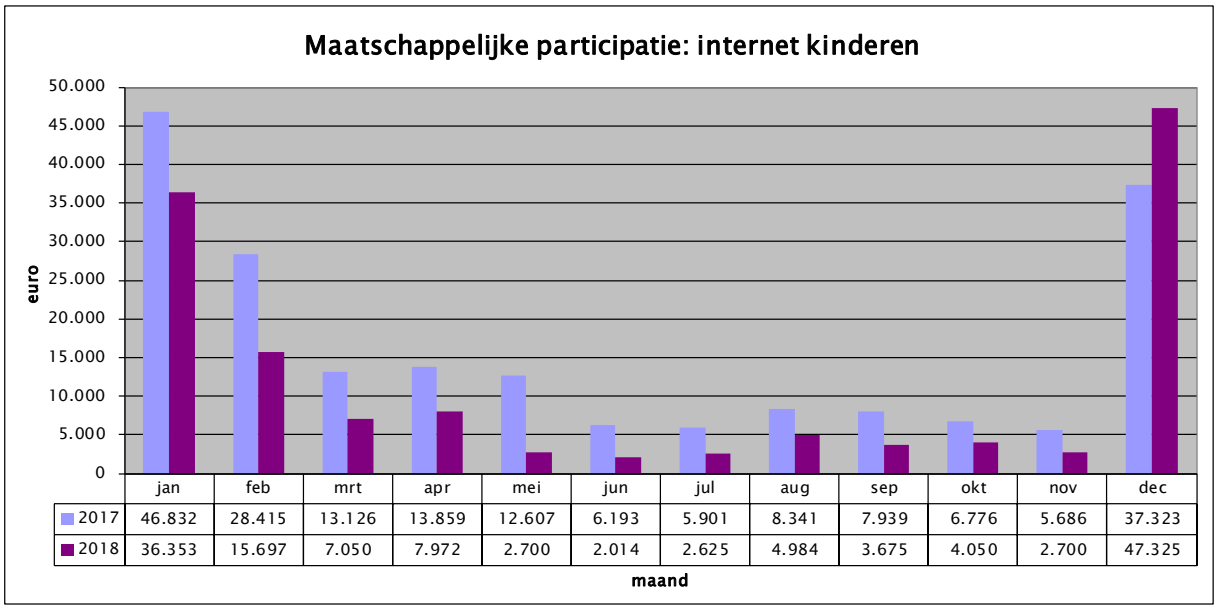

Voor nadere uitleg zie pagina 55 en 56.

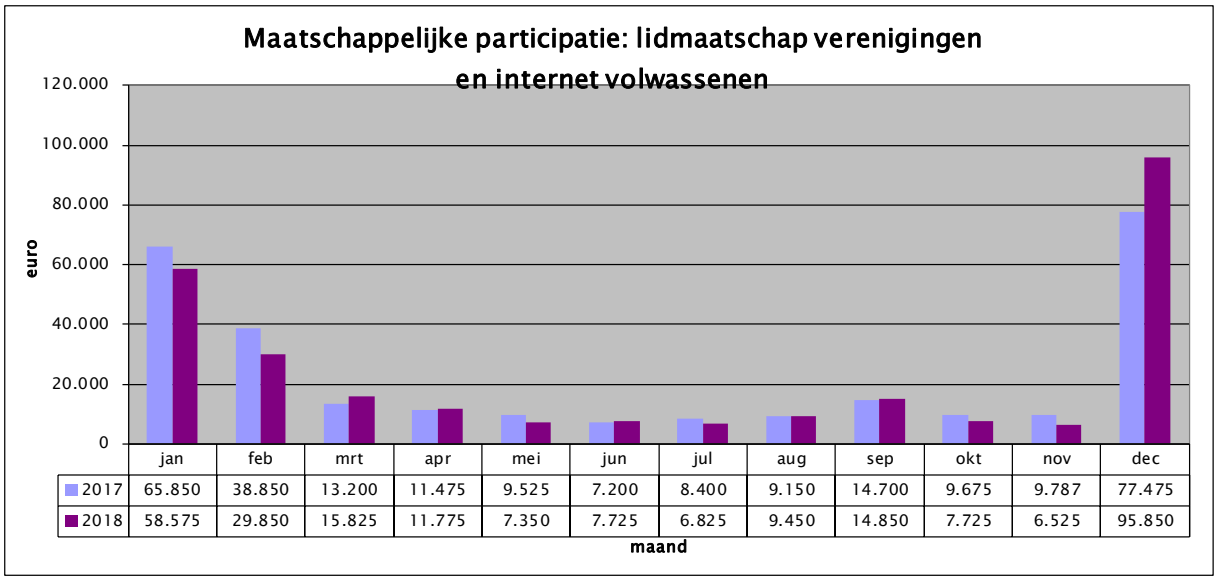

Voor nadere uitleg zie pagina 55 en 56.

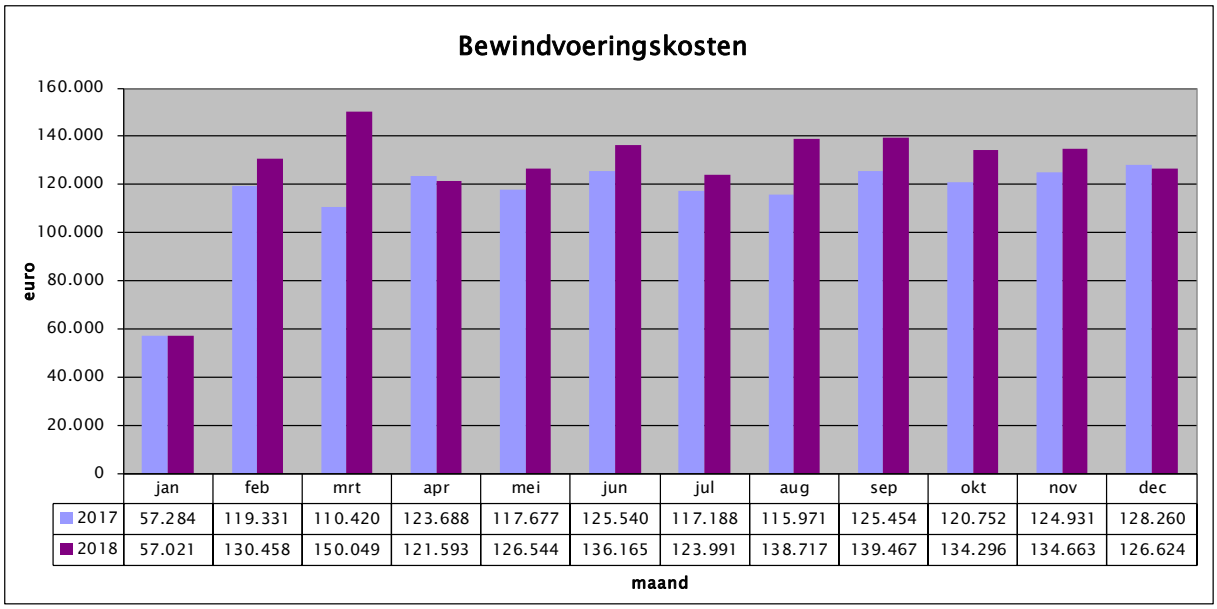

Voor nadere uitleg zie pagina 55 en 56.

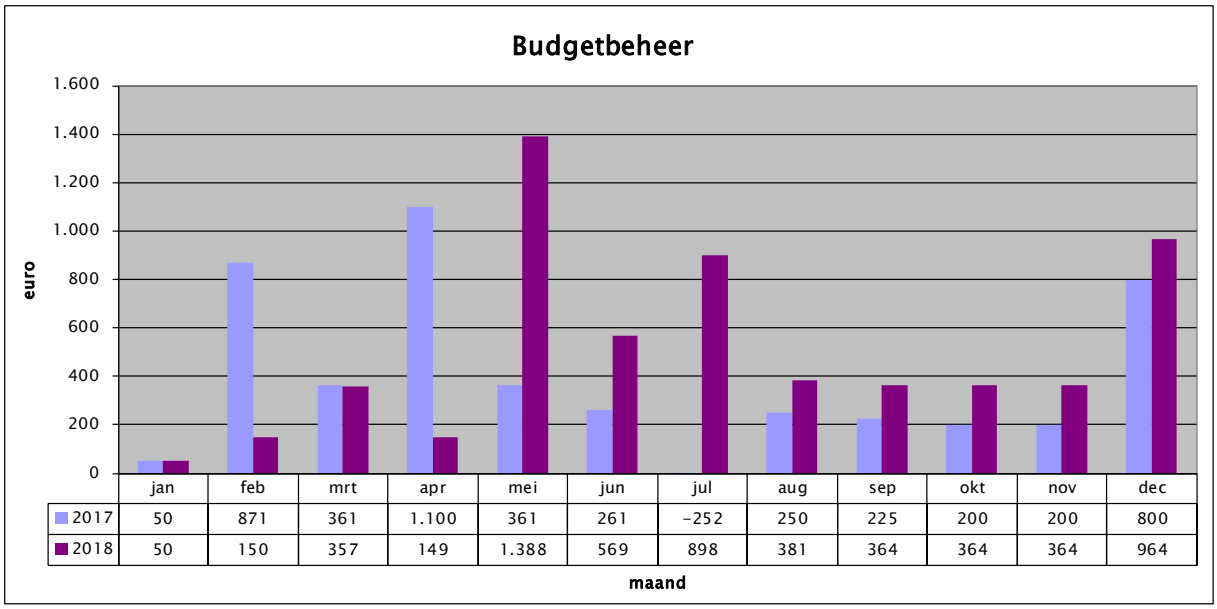

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2017	50	871	361	1.100	361	261	-252	250	225	200	200	800
2018	50	150	357	149	1.388	569	898	381	364	364	364	964

Voor nadere uitleg zie pagina 55 en 56.

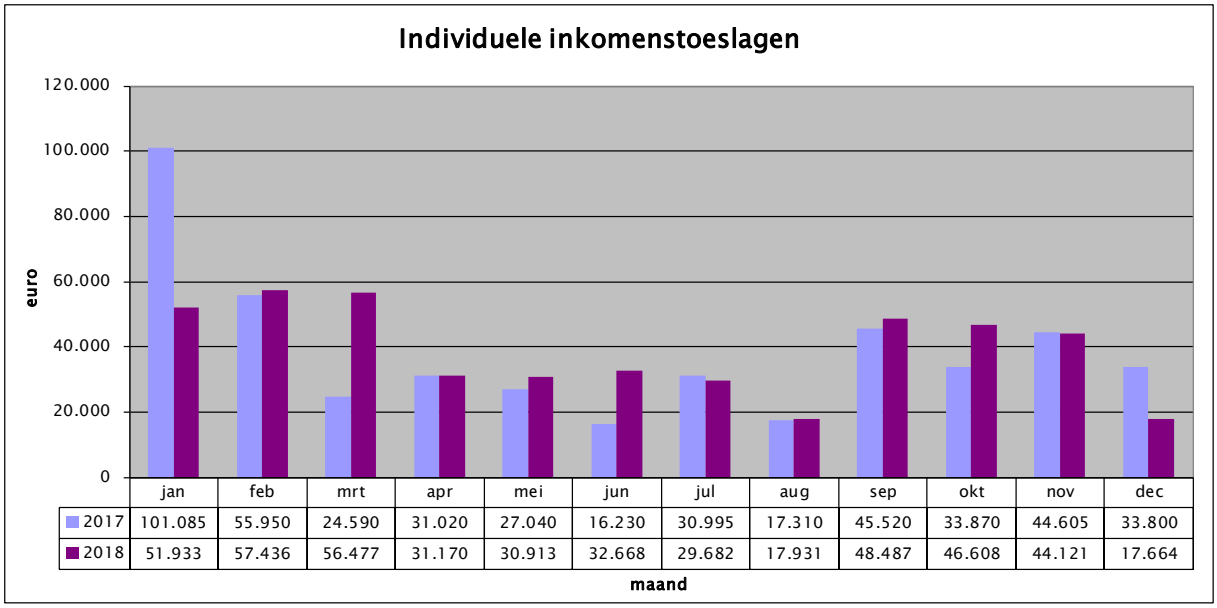

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2017	101.085	55.950	24.590	31.020	27.040	16.230	30.995	17.310	45.520	33.870	44.605	33.800
2018	51.933	57.436	56.477	31.170	30.913	32.668	29.682	17.931	48.487	46.608	44.121	17.664

Voor nadere uitleg zie pagina 55 en 56.

Monitoring 2: De uitgaven op het Participatiebudget (W-deel)

gemeente	*kostenpost*	*budget*	*betaald in 2018*	*restant verplichting*	*nog te besteden*
Brunssum	Arbo controles	29.000	31.638		-2.638
	Diagnose	30.000	36.110		-6.110
	Maatwerk en overig	33.109	60.751		-27.642
	Préstarttrajecten	3.000	4.424		-1.424
	Reiskosten ivm traject	3.000	19.282		-16.282
	Premies	40.000	50.786		-10.786
	Urenverantwoording	524.193	524.193		0
	Voorzieningen PW	60.000	57.233		2.767
	Begeleidingstraj. naar werk	18.000	26.257		-8.257
	2de wijkconsulent	30.451	24.731		5.720
	Compensatie inzet Betere Buren	146.923	146.923		0
	Projecten bedrijfsplan 2018	130.884	66.152		64.732
Brunssum		**1.048.560**	**1.048.479**	**0**	**81**
Onderbanken	Arbo controles	1.500	3.313		-1.813
	Diagnose	4.000	5.282		-1.282
	Maatwerk en overig	16.035	11.633		4.402
	Préstarttrajecten	1.000			1.000
	Reiskosten ivm traject	1.000	253		747
	Premies	7.000	8.184		-1.184
	Urenverantwoording	83.177	83.177		0
	gemeentelijk werkbedrijf	12.000	21.301		-9.301
	Voorzieningen PW	25.000	22.641		2.359
	Begeleidingstraj. naar werk	5.000	10.228		-5.228
	2de wijkconsulent	4.458	4.089		369
	Projecten bedrijfsplan 2018	29.823			29.823
Onderbanken		**189.993**	**170.102**	**0**	**19.891**
Landgraaf	Arbo controles	30.000	30.614		-614
	Diagnose	35.000	36.985		-1.985
	Maatwerk en overig	31.458	41.925		-10.467
	Préstarttrajecten	5.000	4.047		953
	Reiskosten ivm traject	13.629	13.566		63
	Premies	40.000	61.705		-21.705
	Urenverantwoording	620.535	620.535		0
	Voorzieningen PW	50.000	52.104		-2.104
	2de wijkconsulent	34.842	31.022		3.820
	Begeleidingstraj. naar werk	30.000	51.425		-21.425
	Projecten bedrijfsplan 2018	62.000	65.227		-3.227
	extra budget	70.000			70.000
Landgraaf		**1.022.464**	**1.009.156**	**0**	**13.308**
totaal ISD BOL		**2.261.017**	**2.227.738**	**0**	**33.279**

Toelichting jaarresultaat besteding werkdeel 2018

De gemeenten Brunssum, Onderbanken en Landgraaf hebben respectievelijk € 1.048.560, € 189.993 en € 1.022.464 beschikbaar gesteld aan ISD BOL om mensen uit de bijstandsregelingen te begeleiden naar werk. Voor Brunssum is dit budget nagenoeg volledig

uitgeput. Voor Onderbanken en Landgraaf was er sprake van een onderuitputting van respectievelijk € 19.891 en € 13.308.
Voor Onderbanken geldt dat slechts een gering aantal klanten met directe ondersteuning geholpen kon worden richting betaalde arbeid.
Voor Landgraaf geldt dat er in de loop van het jaar 2018 extra budget beschikbaar werd gesteld ad € 70.000. Het primaire budget bleek in de loop van het jaar niet toereikend om instrumenten in te zetten om cliënten te begeleiden richting de arbeidsmarkt.

Om aan het budget over 2018 invulling te kunnen geven is met de gemeenten afstemming gezocht over de bestedingsdoeleinden. De keuzes die hierbij zijn gemaakt worden per gemeente getoond op het overzicht zoals dit op de vorige pagina is opgenomen.
Per uitgavenpost wordt vermeld wat het beschikbare budget is en wat er daadwerkelijk is betaald. Dit overzicht werd door het MT van ISD BOL gebruikt om sturing aan de organisatie te geven bij de inspanningen die moeten leiden tot werk, re-integratie en participatie.

Voor alle 3 de gemeenten was in 2018 uiteindelijk het beschikbare re-integratiebudget toereikend om het beleids- en bedrijfsplan in 2018 uit te voeren.

Onderstaand wordt ingegaan op de meest opvallende afwijkingen tussen prognose en realisatie.

Arbo controles
De kosten voor de arbodienstverlening is in alle drie de gemeenten gestegen. Vooral de mensontwikkelbedrijven maken veelvuldig gebruik van de arbodienstverlening.

Diagnose
De kosten voor de CompetenSYS diagnose zijn voor alle drie de gemeenten hoger uitgevallen. Met ingang van 1 oktober 2018 is ISD BOL gebruik gaan maken van CompentenSYS als diagnose-instrument voor statushouders. Hiermee zijn extra licentie-kosten gemoeid.

Maatwerk trajecten en overig
Het budget was voor 2 gemeenten niet toereikend. We zien dat voor een steeds grotere groep van onze clienten geldt dat alleen met inzet van instrumenten op maat en/of individuele trajecten de weg richting de arbeidsmarkt kan worden ingezet. Met de inzet van deze instrumenten is veel geld gemoeid.

Prestarttrajecten
Dit budget was voor de gemeente Brunssum niet toereikend. Uit dit budget worden kosten verbonden aan begeleiding vanuit het zelfstandigenloket gefinancierd.

Reiskosten ivm traject
Het budget was voor de gemeente Brunssum niet toereikend. Klanten van ISD BOL zijn vanuit een uitkeringssituatie aan het werk gegaan bij VDL. Vervoerskosten naar VDL zijn gefinancierd vanuit dit budget (eenmalige factuur).

Premies
Op dit budget drukken de uitstroompremies. Bij alle drie de gemeenten is er sprake van overuitputting. Deze wordt veroorzaakt door de verhoogde uitstroom naar werk.

Voorzieningen Participatiewet
In Brunssum en Onderbanken is sprake van een onderuitputting terwijl in Landgraaf sprake is van een overuitputting. Onder deze noemer worden de loonwaardemetingen en de jobcoaching van LKS PW trajecten verantwoord. Gebleken is dat het plaatsen van cliënten met een arbeidsbeperking op een betaalde baan met loonkostensubsidie steeds beter lukt.

Begeleidingstrajecten naar werk
In alle drie de gemeenten heeft de overuitputting te maken met de kosten inzet Tempo Team. De focus van Tempo Team was het plaatsen van cliënten met een arbeidsbeperking op een betaalde baan met loonkostensubsidie, dat lukte steeds beter.

Projecten bedrijfsplan 2018
De gemeenten hebben in de loop van 2018 respectievelijk € 130.884 (Brunssum), € 29.823 (Onderbanken) en € 62.000 (Landgraaf) aan extra budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van projecten uit het bedrijfsplan 2018. Er is in 2018 ingezet op een versnelde screening van 300 klanten van Landgraaf en 300 klanten van Brunssum waarbij sprake was van een verouderde diagnose. Deze screening is uitgevoerd door een externe partij. Ook is vanuit het bedrijfsplan 2018 besloten om over te gaan tot de CompetenSYS als diagnose-instrument voor statushouders. De opleiding voor het gebruik van dit instrument heeft kosten met zich meegebracht.

Monitoring 3: De uitgaven in het kader van de LKS en eventuele additionele kosten

	kostenpost	*budget*	*betaald in 2018*
Brunssum			
	Loonkostensubsidies met baanafspraak		168.283
	Loonkostensubsidies zonder baanafspraak	90.000	2.844
	Additionele kosten		49.496
Brunssum		**90.000**	**220.623**
Onderbanken			
	Loonkostensubsidies met baanafspraak		41.294
	Loonkostensubsidies zonder baanafspraak	8.000	0
	Additionele kosten		13.161
Onderbanken		**8.000**	**54.456**
Landgraaf			
	Loonkostensubsidies met baanafspraak		174.292
	Loonkostensubsidies zonder baanafspraak	95.000	11.099
	Additionele kosten		32.328
Landgraaf		**95.000**	**217.719**
totaal ISD BOL		**193.000**	**492.798**

Geplaatst met LKS zijn voor de gemeente Brunssum 29 cliënten, voor de gemeente Onderbanken 7 cliënten en voor de gemeente Landgraaf 27 cliënten. Maandelijks kunnen de aantallen geplaatste cliënten met LKS fluctueren. De hoogte van de LKS is afhankelijk van de loonwaardemeting van een cliënt, hoe hoger de loonwaarde, hoe lager de te verstrekken LKS.

In bovenstaand overzicht wordt een verschil gemaakt tussen loonkostensubsidie zonder en met baanafspraak. Door het toepassen van de zogenaamde “praktijkroute” zal een loonkostensubsidie zonder baanafspraak overgaan naar een loonkostensubsidie met baanafspraak. Er vindt dus een verschuiving plaats van loonkostensubsidie zonder baanafspraak naar loonkostensubsidie met baanafspraak.
Door het toepassen van de praktijkroute wordt de betreffende cliënt automatisch opgenomen in het landelijk doelgroepregister.

Monitoring 4: Het aantal uitkeringen met inkomstenkorting

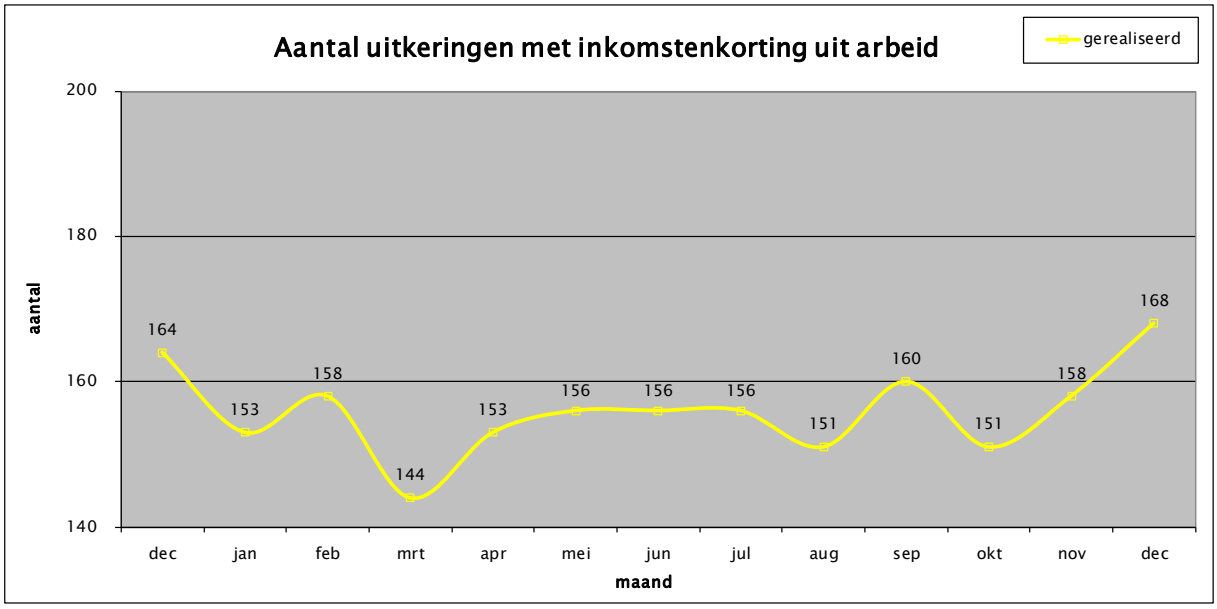

Er wordt inzicht gegeven in het aantal cliënten waarbij sprake is van een inkomstenkorting uit arbeid en het totaalbedrag dat aan die inkomsten wordt gekort op de uitkeringen.
Een toe- of afname van het aantal cliënten waarbij sprake is van inkomstenkorting uit arbeid betekent niet dat er evenredig sprake is van toe- of afname van het totaalbedrag te korten inkomsten uit arbeid op de uitkeringen. Dit is afhankelijk van de hoogte van de inkomsten uit arbeid die de cliënten ontvangen.

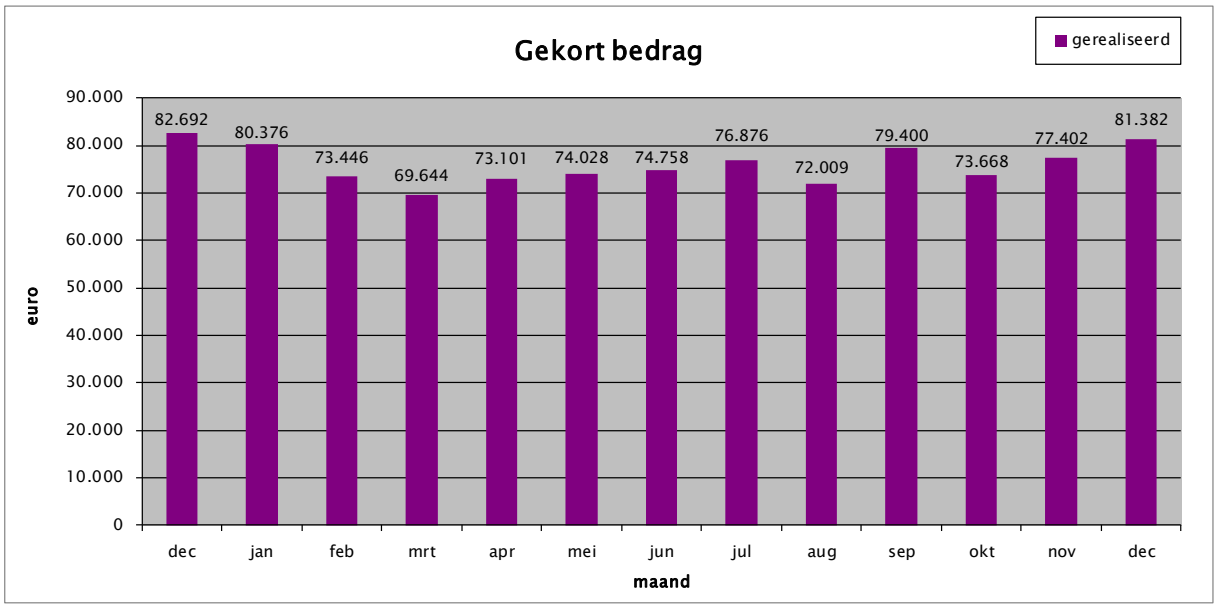

Monitoring 5: Het aantal daadwerkelijke plaatsingen in het kader van de sluitende aanpak

Er zijn op het moment van meten (31 december 2018) 1375 cliënten geplaatst in het kader van de sluitende aanpak. Voor 425 cliënten geldt dat zij zijn aangemeld voor deelname aan een traject of dat nog wordt bepaald welk traject passend is.

5. Kerntaak: bevorderen uitstroom

Conform het stramien van de programmabegroting wordt gerapporteerd per kerntaak. Binnen de kerntaak "bevorderen uitstroom" worden 5 beleidsinhoudelijke activiteiten uitgevoerd die opgenomen zijn in het bedrijfsplan 2018. Deze beleidsinhoudelijke activiteiten worden uitgevoerd door de afdelingen beleidsuitvoering I en II

5.1 Afdelingen beleidsuitvoering I en II

Ten aanzien van de kerntaak "bevorderen uitstroom" voert de afdeling Beleidsuitvoering I binnen ISD BOL een 4-tal activiteiten uit die de uitstroom van bestaande cliënten dient te bevorderen, te weten:

* activiteit "Uitstroom naar werk";
* activiteit "Verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt door ISD BOL";
* activiteit "Sluitende aanpak";
* activiteit "Fraudebestrijding".

De afdeling Beleidsuitvoering II voert ten aanzien van de kerntaak “bevorderen uitstroom” de activiteit “Fit naar werk” uit.

Activiteit: Uitstroom naar werk

Doel: Cliënten laten uitstromen naar werk.

Maatregel: Cliënten die een beroep doen op de Participatiewet uit laten stromen naar werk. Dit doen we door cliënten in de keten" ISD BOL – gemeentelijke mensontwikkelbedrijven" te re-integreren en in de uitstroom keten "ISD BOL – gemeentelijke mensontwikkelbedrijven – WSP Parkstad" te begeleiden naar werk.

Resultaat: Van het totale cliëntenbestand stromen in 2018 via de uitstroomketen in totaliteit 299 cliënten uit naar werk.

Toelichting:
In het ondernemingsplan 2018 WSP Parkstad is voor de uitstroomketen keten "ISD BOL – gemeentelijke mensontwikkelbedrijven – WSP Parkstad" een uitstroomtarget vastgesteld van 299.

Rapportage:

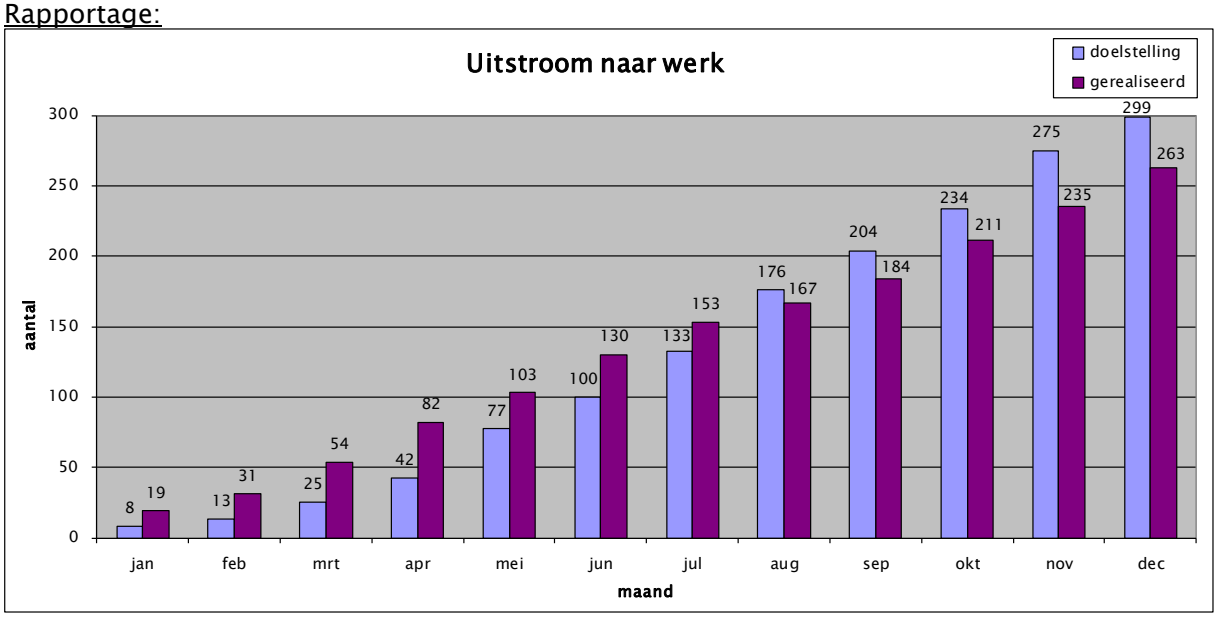

Actoren uitstroom naar werk PW	*jan*	*feb*	*mrt*	*apr*	*mei*	*jun*
Arbeid in dienstbetrekking d.m.v. zelfredzaamheid cliën	7	6	12	11	7	7
Zelfstandig beroep en bedrijf niet n.a.v. traject	1	1	1	1	1	1
Zelfstandig beroep en bedrijf n.a.v. traject met BM						1
Arbeid in dienstbetrekking n.a.v. traject met BM		2	4	7	11	11
Arbeid in dienstbetrekking n.a.v. traject met consulent	8	15	24	38	50	66
Uitstroom met LKS n.a.v. traject met BM					3	3
Uitstroom n.a.v. motie Brunssum		2	2	5	7	8
Subtotaal uitstroom gerealiseerd door ISD BOL	16	26	43	62	79	97
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf met LKS zonder BM				1		1
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf zonder BM	2	4	10	18	20	28
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf met BM					3	2
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf met LKS en BM	1	1	1	1	1	2
Uitstroom Duitsland n.a.v. traject Werkbedrijf met BM						
Subtotaal uitstroom gerealiseerd door werkbedrijf	3	5	11	20	24	33
Uitstroom naar werk n.a.v. vacature WSP						
Subtotaal uitstroom gerealiseerd door WSP	0	0	0	0	0	0
Totaal uitstroom	19	31	54	82	103	130

BM = banenmakelaar

Actoren uitstroom naar werk PW	*jul*	*aug*	*sep*	*okt*	*nov*	*dec*
Arbeid in dienstbetrekking d.m.v. zelfredzaamheid clië	10	12	14	16	19	22
Zelfstandig beroep en bedrijf niet n.a.v. traject	1	1	1	1	1	1
Zelfstandig beroep en bedrijf n.a.v. traject met BM	1	1	1	1	1	1
Zelfstandig beroep en bedrijf n.a.v. traject zonder BM	1	1	1	1	1	1
Arbeid in dienstbetrekking n.a.v. traject met BM	11	11	10	10	13	16
Arbeid in dienstbetrekking n.a.v. traject met consulent	63	72	85	98	108	119
Uitstroom met LKS n.a.v. traject met BM	4	5	5	6	6	10
Uitstroom n.a.v. motie Brunssum	10	12	12	16	16	17
Subtotaal uitstroom gerealiseerd door ISD BOL	101	115	129	149	165	187
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf met LKS zonder BM	1	1	1	1	1	1
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf zonder BM	44	45	46	49	57	59
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf met BM	2	2	2	2	2	2
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf met LKS en BM	5	4	5	5	5	9
Subtotaal uitstroom gerealiseerd door werkbedrijf	52	52	54	57	65	71
Zelfstandig beroep en bedrijf n.a.v. traject met WSP			1			
Uitstroom naar werk n.a.v. vacature WSP				3	3	3
Uitstroom n.a.v. traject werkbedrijf via WSP				2	2	2
Subtotaal uitstroom gerealiseerd door WSP	0	0	1	5	5	5
Totaal uitstroom	153	167	184	211	235	263

BM = banenmakelaar

Naast deze 263 cliënten zijn nog 16 jongeren vanuit de doelgroep VSO/Pro begeleid naar betaalde arbeid met LKS. Hiermee is voorkomen dat deze jongeren ingestroomd zijn in de uitkering.
Ook zijn 2 'doorvallers WW naar Bijstand' naar betaalde arbeid bemiddeld.
Twee van de geplaatste kandidaten motie Brunssum zijn geplaatst op vacatures van het WSP.

De uitstroomtarget van 299 cliënten is niet gehaald. Wij zien dat de kwalitatieve instroom aan de poort steeds verder afneemt. De groep klanten die direct naar de reguliere arbeidsmarkt bemiddeld kunnen worden wordt dan ook steeds kleiner. Ook de mensontwikkelbedrijven constateren dat de ‘kwalitatieve instroom’ bij hen afneemt. Dit betekent dat de in te zetten trajecten om klanten vanuit het mensontwikkelbedrijf te begeleiden naar de betaalde arbeidsmarkt steeds langer en intensiever worden voordat plaatsing op de reguliere arbeidsmarkt gerealiseerd kan worden.

Activiteit: Vitaliteitstraject

Doel: Cliënten fit te maken c.q. te activeren waardoor zij vanuit de gemeentelijke infrastructuur door kunnen stromen naar een traject bij een van de gemeentelijke werkbedrijven.

Maatregel: Via zogenaamde "vitaliteitstrajecten" worden groepen cliënten die actief zijn binnen de gemeentelijke infrastructuur geactiveerd en gestimuleerd de stap te maken naar een traject bij een van de gemeentelijke werkbedrijven.

Resultaat: 75 cliënten nemen deel aan dit traject

Toelichting:
Hoofddoel van deze activiteit is de cliënten met een grote (psychische) afstand tot de arbeidsmarkt te activeren richting gemeentelijk werkbedrijf. Om dit te kunnen realiseren wordt vooral gewerkt aan het vergroten van de eigenwaarde. In 2018 stellen we de doelstelling naar beneden bij. Bij deze activiteit hebben wij in 2017 gezien dat de bemensing van "Fit naar werk" door cliënten (sporttrajecten) steeds lastiger wordt. De kwalitatieve instroom neemt af, waardoor we genoodzaakt zijn de doelstelling naar beneden bij te stellen maar ook het inhoudelijk aanbod aan te passen naar de doelgroep, We zetten in 2018 vitaliteitstrajecten in, waarbij sport een onderdeel kan vormen van het totale vitaliteitstraject.

Rapportage:

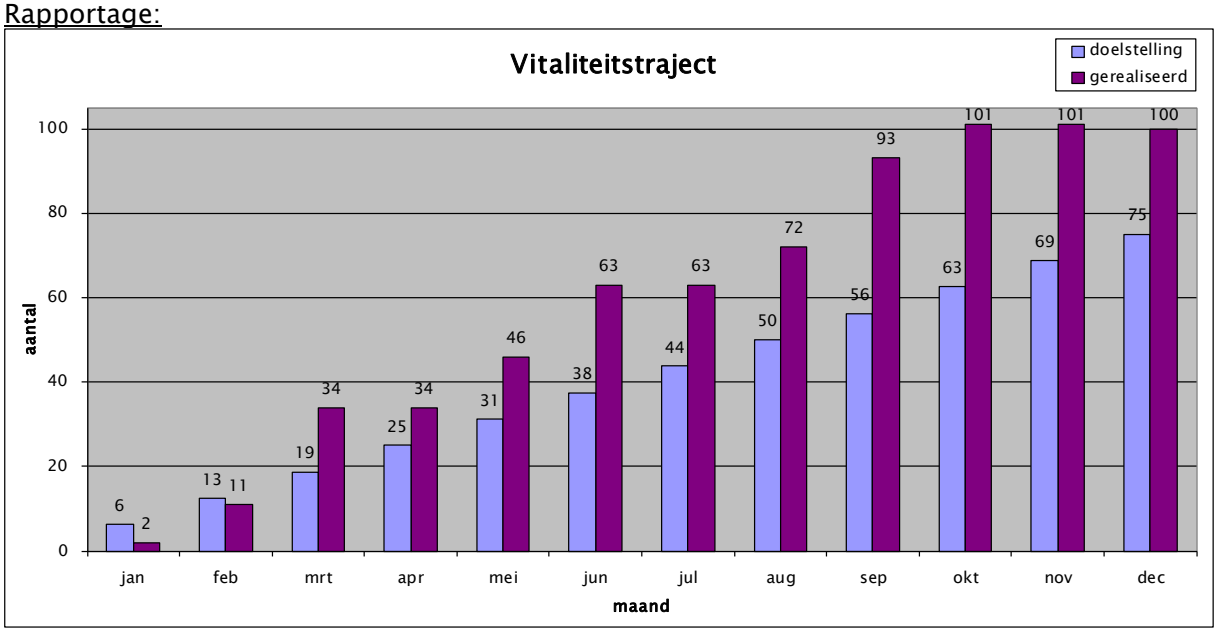

Op jaarbasis starten 6 vitaliteitstrajecten waarbij maandelijks het aantal plaatsingen worden gemeten. In 2018 zijn de toelatingscriteria tot het traject en de opbouw van het traject gewijzigd. Hierdoor is het traject geschikt voor een grotere groep cliënten. Dit zien we terug in het aantal deelnames voor het vitaliteitstraject.

Activiteit: Verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt door ISD BOL

Doel: Het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt door ISD BOL.

Maatregel: Voor cliënten een werkervaringsplek (WEP) of ontwikkeltraject realiseren zodat de afstand tot de arbeidsmarkt kleiner wordt. Hierdoor zal de cliënt sneller uitstromen naar regulier werk (eventueel met loonkostensubsidie).

Resultaat: ISD BOL realiseert voor 10 cliënten een WEP of ontwikkeltraject. Van iedereen die een WEP/ontwikkeltraject heeft bij ISD BOL zal 70% binnen 3 maanden na beëindigen WEP of ontwikkeltraject uitstromen naar werk.

Toelichting:
Vanaf 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 wordt gemeten hoeveel cliënten op een WEP of ontwikkeltraject zijn geplaatst en uitgestroomd.

Rapportage:

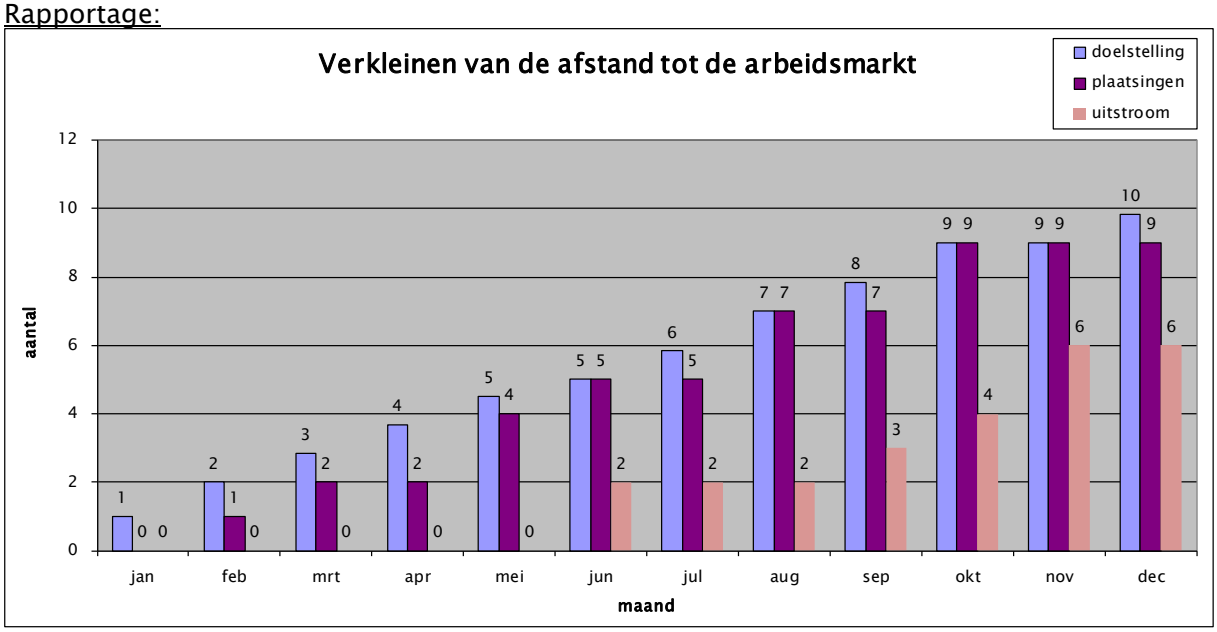

ISD BOL heeft in 2018 voor 9 cliënten een WBU- of ontwikkelplek kunnen realiseren. Hiermee is net het gestelde doel van 10 plekken niet gehaald. Van de 9 cliënten die geplaatst konden worden op een WBU- of ontwikkelplek zijn 6 cliënten uitgestroomd naar werk, 67%. Daarmee is ISD BOL net onder het gestelde doel van 70% uitstroom naar betaald werk gebleven. We zien dat werkgevers niet snel bereid zijn een WBU- of ontwikkelplek ter beschikking te stellen, het vraagt immers enige inspanning om de cliënt geplaatst op een WBU- of ontwikkelplek te begeleiden. Ook zien we dat aanbod en vraag op de arbeidsmarkt niet op elkaar aansluiten. Uitstroom naar de arbeidsmarkt vanuit een WBU-plek is dan ook geen vanzelfsprekendheid.

Activiteit: Sluitende aanpak

Doel: Uitvoeren gedachtengoed uit Participatiewet en doelstelling meerjarenbeleidsplan dat iedereen die iets kan, iets terugdoet voor zijn uitkering waarbij de mogelijkheden van de cliënt bepalend zijn en niet de belemmeringen.

Maatregel: Cliënten van ISD BOL worden aangemeld bij de banenmakelaar, bij het WSP, bij een gemeentelijk werkbedrijf, bij vrijwilligerswerk, bij de wijkconsulent of worden aangemeld op een maatwerktraject.

Resultaat: 77% van de cliënten van ISD BOL zijn aangemeld bij de banenmakelaar, bij een gemeentelijk werkbedrijf, bij vrijwilligerswerk, bij de wijkconsulent of aangemeld op een maatwerktraject.
Verder wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel cliënten tijdelijk of duurzaam arbeidsongeschikt zijn of op een zorgtraject zitten.

Toelichting:
De sluitende aanpak voor 2018 is van toepassing voor het gehele cliëntenbestand. Binnen het gehele cliëntenbestand zijn er situaties die ertoe leiden dat de sluitende aanpak (tijdelijk) niet kan worden toegepast. Hierbij valt te denken aan zorgtrajecten, tijdelijk of duurzaam arbeidsongeschikt (TAO of DAO) en situaties waarin cliënten nog “in routing” zijn en de sluitende aanpak nog niet is afgerond.
Gelet op de ervaringen uit 2017 wordt ingeschat dat de procentuele verdeling van de bovenomschreven situaties waarin de sluitende aanpak (tijdelijk) niet kan worden toegepast, als volgt is opgebouwd:

- Cliënten die deelnemen aan een zorgtraject (cliënt kan nog niet participeren en wordt begeleid door een externe instantie) 4% van alle cliënten);
- Cliënten die tijdelijk of duurzaam arbeidsongeschikt zijn (11% van alle cliënten);
- Cliënten waarbij de diagnose voor het in te zetten instrument voor participatie nog niet is toegepast (8% van alle cliënten).

In de tweede helft van 2018 heeft er een bestandscontrole plaatsgevonden.
Bij de bestandscontrole bleek dat cliënten inmiddels trajecten hadden afgesloten of beëindigd waarvan de einddatum ontbrak in het systeem. De einddatum werd alsnog geregistreerd. Registratie van de einddatum leidde ertoe dat het aantal cliënten waar (nog) geen vervolgtraject was ingezet steeg. Dat is terug te zien in de volgende grafieken. Hierin is ook te zien dat In de laatste maanden van 2018 weer een stijgende lijn is te zien in de inzet van een instrument.

Rapportage:

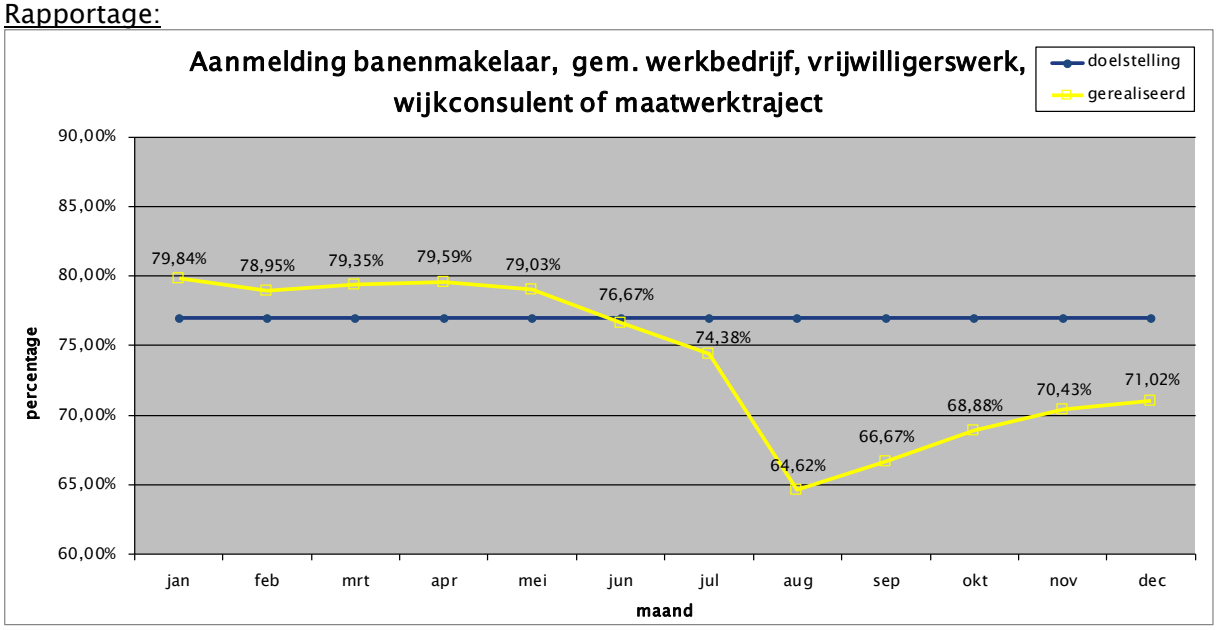

Doelstelling activiteit: aantal aanmeldingen > 77%.

De behaalde resultaten voor aanmeldingen banenmakelaar, gemeentelijk werkbedrijf, vrijwilligerswerk, wijkconsulent of maatwerktraject' blijven achter op de vastgestelde target. De belangrijkste reden van deze daling is de bestandscontrole die de afgelopen maanden heeft plaatsgevonden. Inmiddels laten de resultaten weer een stijgende lijn zien.

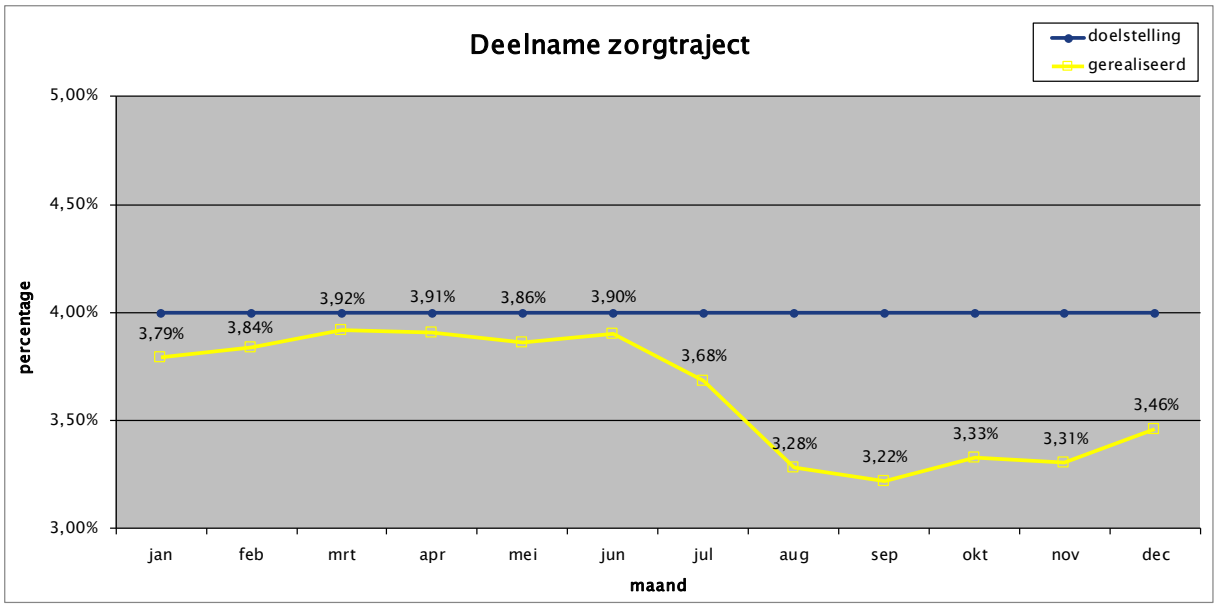

Doelstelling activiteit: aantal deelnames < 5%.

De behaalde resultaten voor deelname zorgtraject zijn beter dan de vastgestelde targets.

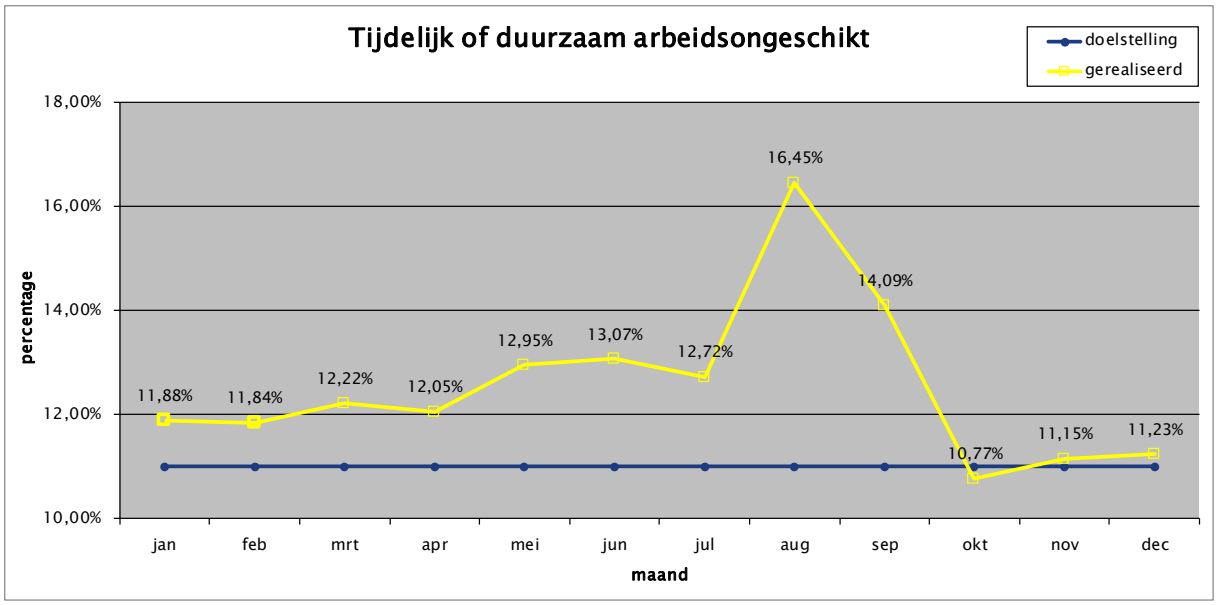

Doelstelling activiteit: aantal ontheffingen < 12%.

De behaalde resultaten voor vaststelling tijdelijk of duurzaam arbeidsongeschikt lagen tot en met september 2018 boven het vastgestelde target. De 'uitschieters' in augustus en september had te maken met de ingezette bestandscontrole. Aan het eind van het jaar ligt het resultaat iets boven de gestelde target.

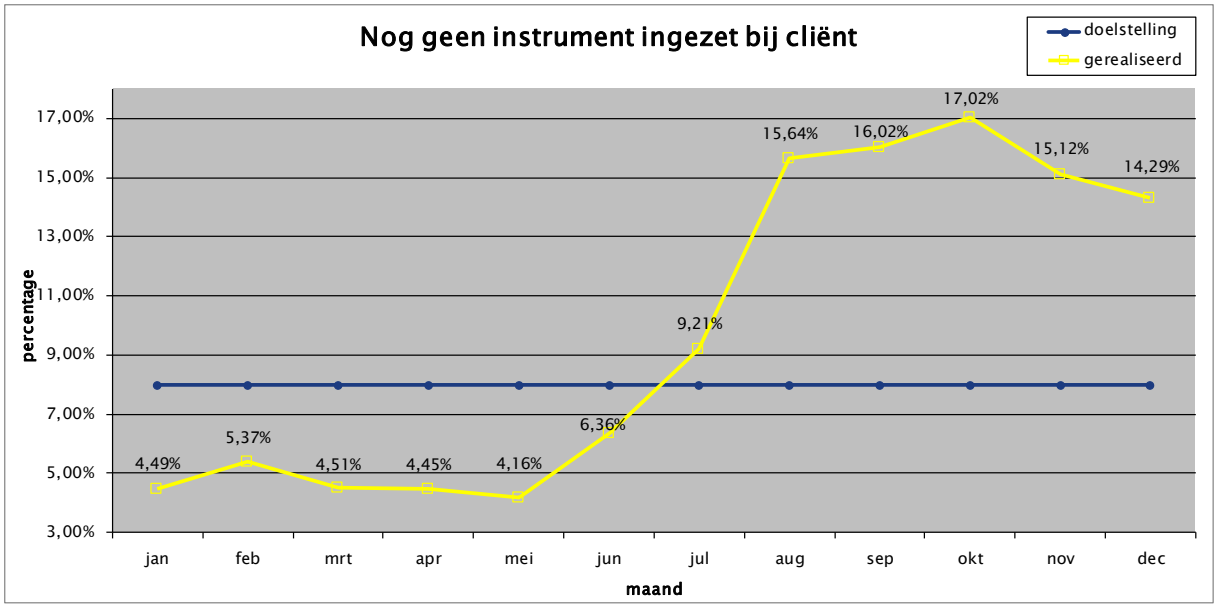

Doelstelling activiteit: aantal niet ingezette instrumenten < 6%.

De behaalde resultaten blijven achter op de vastgestelde target. Bij de bestandscontrole die de afgelopen maanden plaatsvond werd geconstateerd dat bij een deel van de cliënten sprake was van reeds afgesloten trajecten. Registratie van de einddatum leidde ertoe dat het aantal klanten waarbij nog geen vervolgtraject was ingezet steeg. De resultaten van de laatste maanden laten weer een dalende (positieve) lijn zien.

Activiteit: Fraudebestrijding

Doel: Het bestrijden van fraude.

Maatregel: Effectieve bestrijding van frauduleus handelen van cliënten.

Resultaat: 60% van de afgehandelde fraudezaken leidt tot een beëindiging van de uitkering of in voorkomend geval aangifte bij het Openbaar Ministerie.

Rapportage:

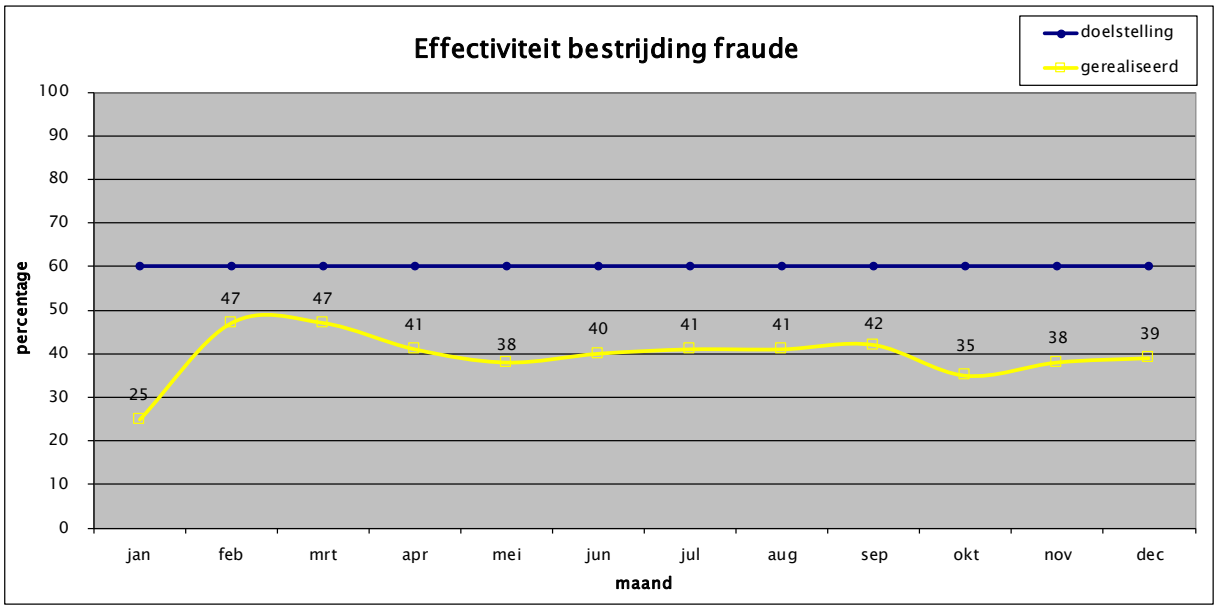

Het target dat 60% van de afgehandelde fraudezaken leidend tot een beëindiging van de uitkering of in voorkomend geval aangifte bij het Openbaar Ministerie is niet gehaald.
ISD BOL is op een andere wijze gaan administreren. Dat betekent in praktijk dat een 'info' sneller wordt opgepakt als 'een zaak'. Zodra er werkzaamheden worden uitgevoerd om de 'info' te verrijken wordt er een 'zaak' van gemaakt. Voorheen bleef 'info' als 'info' staan totdat deze zodanig was verrijkt dat het een onderzoekwaardige zaak werd. Leidde de 'info' niet tot een zaak werd deze als niet onderzoekswaardig afgeboekt. De medewerkers TBO hadden wel werk en tijd gestoken om de 'info' te verrijken maar dat was niet inzichtelijk door deze manier van administreren. Doordat nu 'info' sneller wordt opgepakt als een 'zaak' leidt dit tot meer zaken die niets opleveren.

Tot en met december zijn 119 fraudeonderzoeken afgehandeld. Bij 46 onderzoeken (39%) werd het advies gegeven de uitkering te beëindigen of met terugwerkende kracht in te trekken. Bij 40 onderzoeken werd het advies gegeven de uitkering ongewijzigd voort te zetten. Bij 28 onderzoeken werd het advies gegeven om de aanvraag af te wijzen en bij 5 onderzoeken werd het advies gegeven om de uitkering aan te passen. De wijze van afhandeling wordt getoond in de volgende grafiek.

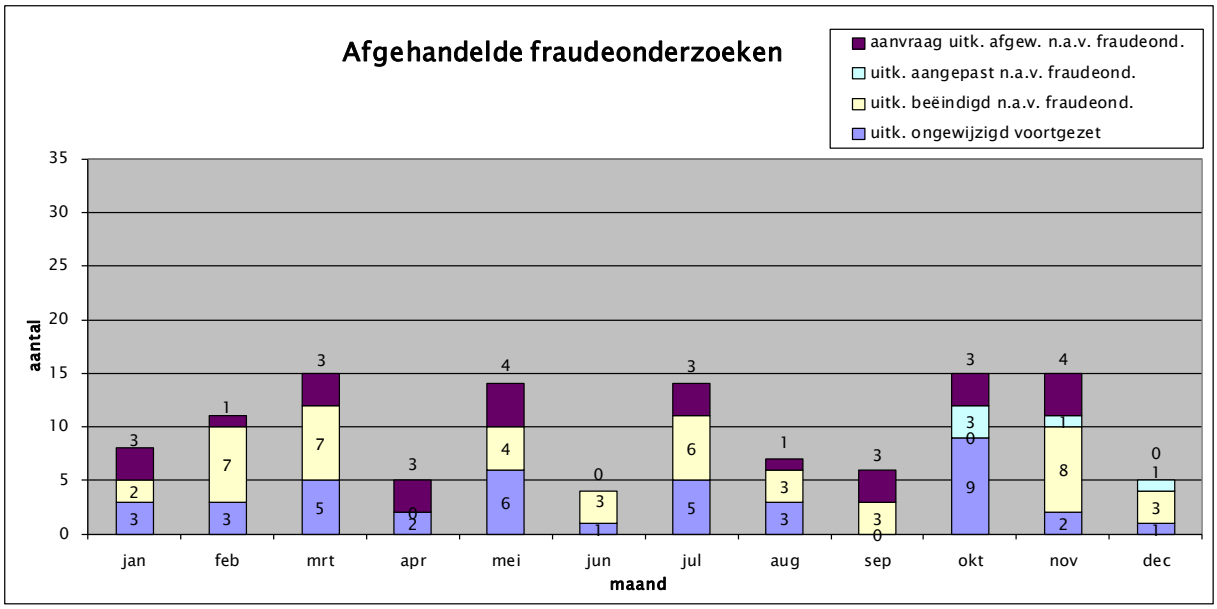
Afgehandelde fraudeonderzoeken
aanvraag uitk. afgew. n.a.v. fraudeond.
uitk. aangepast n.a.v. fraudeond.
uitk. beëindigd n.a.v. fraudeond.
uitk. ongewijzigd voortgezet
aantal
maand
jan
feb
mrt
apr
mei
jun
jul
aug
sep
okt
nov
dec

5.2 Financiële verantwoording kerntaak: bevorderen uitstroom

bevorderen van de uitstroom	2017 werkelijk	2018 primitieve begroting	2018 bijgestelde begroting	2018 werkelijk
lasten				
w-deel	2.158.797	2.187.783	2.191.016	2.227.737
kinderopvang	81.672	55.750	129.500	102.047
kosten bedrijfsvoering	0	383.883	196.959	232.237
totaal lasten	**2.240.469**	**2.627.416**	**2.517.475**	**2.562.022**
baten				
toegekend budget aan ISD BOL	2.187.712	2.187.783	2.191.016	2.261.017
bijdrage gemeente re-integratie	-28.914	0	0	-33.280
bijdrage gemeente kinderopvang	81.672	55.750	129.500	102.047
bijdrage gemeente kosten bedrijfsvoering	0	383.883	196.959	232.237
totaal baten	**2.240.469**	**2.627.416**	**2.517.475**	**2.562.022**

Toelichting lasten:

W-deel	N € 36.721 (i)

De gemeenten Brunssum, Onderbanken en Landgraaf hebben respectievelijk € 1.048.560, € 189.993 en € 1.022.464 beschikbaar gesteld aan ISD BOL om mensen uit de bijstandsregelingen te begeleiden naar werk. Voor Brunssum is dit budget nagenoeg volledig uitgeput, onderuitputting € 81. Voor Onderbanken en Landgraaf is er sprake van een onderuitputting van respectievelijk € 19.891 en € 13.308.
Voor Landgraaf geldt dat er in de loop van het jaar 2018 extra budget beschikbaar werd gesteld ad € 70.000. Het primaire budget bleek in de loop van het jaar niet toereikend om instrumenten in te zetten om cliënten te begeleiden richting de arbeidsmarkt.
De kosten bedrijfsvoering zijn gestegen met € 36.896. Voor de drie gemeenten is dit respectievelijk € 15.751, € 2.499 en € 18.646.

Kinderopvang	V € 27.452 (i)

Het voordeel van de kosten kinderopvang is onderverdeeld onder diverse posten.
Gemeente Brunssum:
- Uitgaven kinderopvang regulier (N) € 546 (i)
- Uitgaven SMI (V) € 17.977 (i)
- Doorbelasting bedrijfsvoeringkosten (V) € 635 (i)

Gemeente Onderbanken:
- Uitgaven kinderopvang regulier (V) € 500 (i)
- Uitgaven SMI (V) € 4.081 (i)
- Doorbelasting bedrijfsvoeringkosten (N) € 2.357 (i)

Gemeente Landgraaf:
- Uitgaven kinderopvang regulier (N) € 980 (i)
- Uitgaven SMI (V) € 13.909 (i)
- Doorbelasting bedrijfsvoeringkosten (N) € 5.767 (i)

Kosten bedrijfsvoering	N	€ 35.278 (i)

Gemeente Brunssum:
- Kosten bedrijfsvoering W-deel (N) € 15.751 (i)
- Kosten bedrijfsvoering kinderopvang (V) € 691 (i)

Gemeente Onderbanken:
- Kosten bedrijfsvoering W-deel (N) € 2.499 (i)
- Kosten bedrijfsvoering kinderopvang (V) € 110 (i)

Gemeente Landgraaf:
- Kosten bedrijfsvoering W-deel (N) €18.646 (i)
- Kosten bedrijfsvoering kinderopvang (V) € 818 (i)

Toelichting baten:

Toegekend budget aan ISD BOL	V	€ 70.000 (i)

Het bedrag dat de gemeente Landgraaf extra heeft toegekend.

Bijdrage gemeente re-ïntegratie	V	€ 33.280 (i)

Het betreft de som van de onderuitputting die aan de drie gemeenten wordt toegekend. Zie voor de specificatie pagina 26.

Bijdrage gemeente kinderopvang	V	€ 27.453 (i)

De som van de bovenstaande bedragen kinderopvang resulteert in een lagere bijdrage van de gemeenten dan begroot.

Bijdrage gemeente kosten bedrijfsvoering	N	€ 35.278 (i)

De som van de bovenstaande bedragen resulteert in een hogere bijdrage van de gemeenten dan begroot.

6. Kerntaak: beperken instroom

Binnen de kerntaak "beperken instroom" worden 2 beleidsinhoudelijke activiteiten uitgevoerd, die opgenomen zijn in het bedrijfsplan 2018. Deze beleidsinhoudelijke activiteiten worden uitgevoerd door de afdeling Beleidsuitvoering I.

6.1 Beleidsuitvoering I

Ten aanzien van de kerntaak "beperken instroom" voert de afdeling beleidsuitvoering I binnen de ISD BOL een 2-tal activiteiten uit die de instroom van potentiële cliënten dient te beperken, te weten:

* activiteit "Beperken instroom cliënten < 27 jaar";
* activiteit "Beperken instroom cliënten > 26 jaar".

Ten aanzien van de kerntaak: "beperken instroom" voert de afdeling Beleidsuitvoering I binnen de ISD BOL de activiteit Debiteurenontvangsten uit. Deze activiteit is onder de kerntaak "beperken instroom" gebracht omdat de uitvoering van deze activiteit, net als de activiteiten "Beperken instroom cliënten < 27 jaar " en "Beperken instroom cliënten > 26 jaar", een direct gevolg heeft voor de omvang van de uitkeringslasten (I-deel).

Activiteit: Beperken instroom cliënten < 27 jaar

Activiteit 6: Beperken instroom cliënten <27 jaar

Doel: Beperken instroom cliënten < 27 jaar (jongeren).

Maatregel: Jongeren die zich melden voor een bijstandsuitkering houden wij tegen aan de jongerenpoort.

Resultaat: Van alle jongeren die een uitkering aanvragen is 50% tegengehouden aan de poort.

Toelichting:
De cliënten die in de 4 weken zoekperiode zitten worden buiten beschouwing gelaten Bij het meten van het resultaat worden ook meegenomen: aanvraag buiten behandeling gesteld (cliënt verschijnt niet op afspraak), aanvraag afgewezen en aanvraag ingetrokken (op verzoek cliënt).
De doelstelling is t.o.v. van 2017 naar beneden bijgesteld. Vanaf 2017 zien we een afnemende kwalitatieve instroom. Tegenhouden aan de poort wordt steeds moeilijker.
De geprognosticeerde doelstelling van 50% is gebaseerd op de gemiddelde realisatie over 2017.

Rapportage:

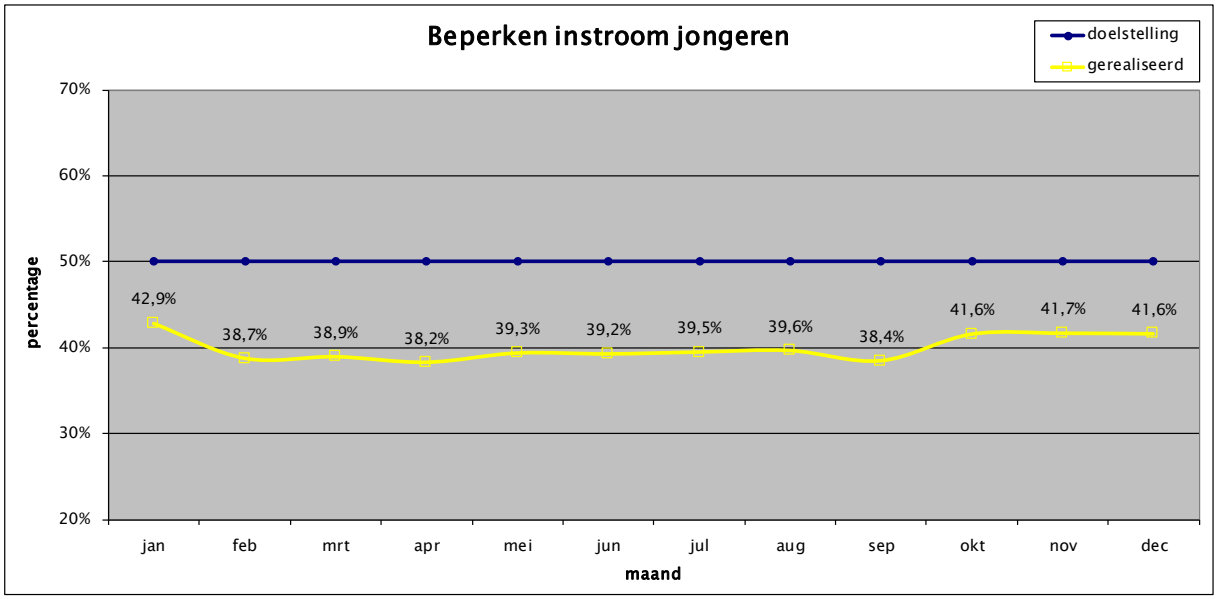

Van 257 aanvragen zijn er 107 tegengehouden aan de poort. Vanaf 2016 zien we al dat de jongeren die zich melden voor een uitkering een relatief grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt waardoor zij moeilijker tegen te houden zijn aan de poort.

Onderdeel hiervan is ook dat het aandeel jongeren dat zich meldt van uit de voormalige WSW en Wajong groeit. Deze tendens zet zich ook voort in 2018.
Op Parkstad-niveau zijn instrumenten ingezet om te voorkomen dat jongeren voortijdig een opleiding verlaten (schoolcoach, vroegtijdige begeleiding doelgroepenregister).

Activiteit: Beperken instroom cliënten > 26 jaar

Doel: Beperken instroom cliënten > 26 jaar (niet jongeren).

Maatregel: Cliënten (vanaf 27 jaar) die zich melden voor een bijstandsuitkering houden wij tegen aan de poort.

Resultaat: Van alle cliënten (vanaf 27 jaar) die een uitkering aanvragen is 33% tegengehouden aan de poort.

Toelichting:
Bij het meten van het resultaat worden ook meegenomen: aanvraag buiten behandeling gesteld (cliënt verschijnt niet op afspraak), aanvraag afgewezen en aanvraag ingetrokken (op verzoek cliënt).
De doelstelling is t.o.v. van 2017 naar beneden bijgesteld. Vanaf 2017 zien we een afnemende kwalitatieve instroom. Tegenhouden aan de poort wordt steeds moeilijker.
De geprognosticeerde doelstelling van 33% is gebaseerd op de gemiddelde realisatie over 2017.

Rapportage:

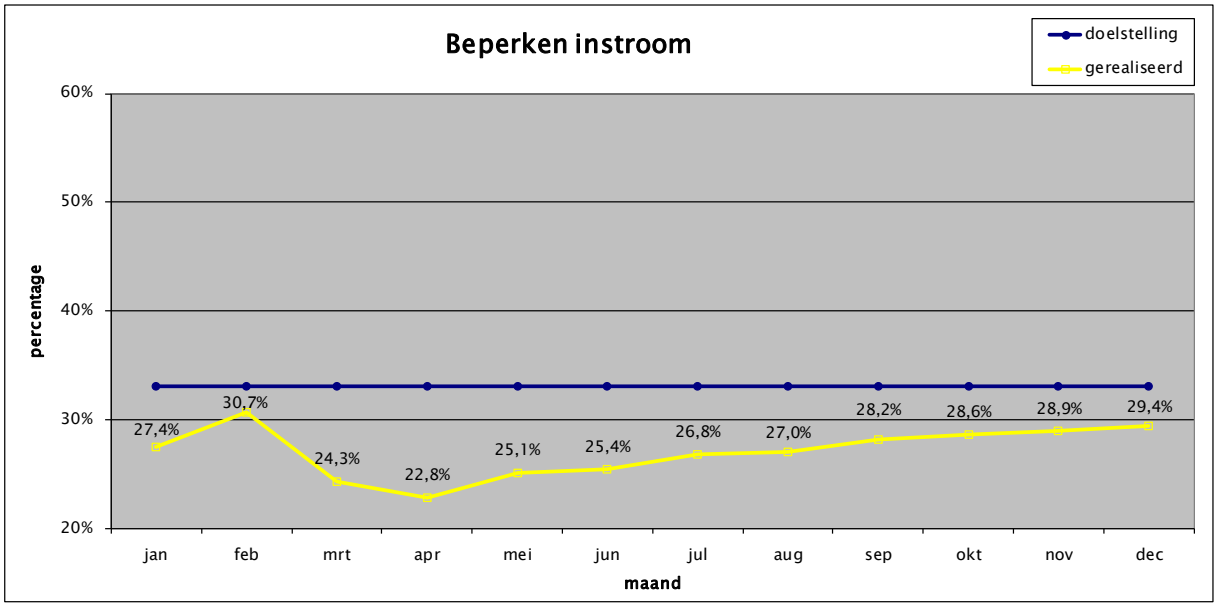

Van de 569 aanvragen zijn er 167 tegengehouden aan de poort. Ook hier zien we dat vanaf 2016 de cliënten die zich hebben gemeld aan de poort gemiddeld een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Deze tendens zet zich ook voort in 2018.

Activiteit: Debiteurenontvangsten

Doel: De lastendruk van de deelnemende gemeenten verminderen

Maatregel: Een effectief invorderingsbeleid hanteren.

Resultaat: Ultimo 2018 totaal € 475.000 aan debiteurenontvangsten innen.

Toelichting:
Ten onrechte genoten uitkering dient teruggevorderd te worden. Onder debiteurenontvangsten worden tevens de ontvangsten begrepen die de onderhoudsplichtige bijdraagt in de kosten van levensonderhoud van de cliënt (verhaal). Ook is hier de invordering van boetes onder begrepen. De invorderingsregels omtrent boetes zijn aangescherpt. De ontvangsten op boetes is daardoor verminderd.
De invordering ten aanzien van de componenten krediethypotheken en verrekeningen is moeilijk te voorspellen. Deze componenten zijn dan ook niet opgenomen in de doelstelling van deze activiteit.
Ten opzichte van 2017 stellen we de verwachting voor 2018 met €50.000 naar boven bij.

Rapportage:

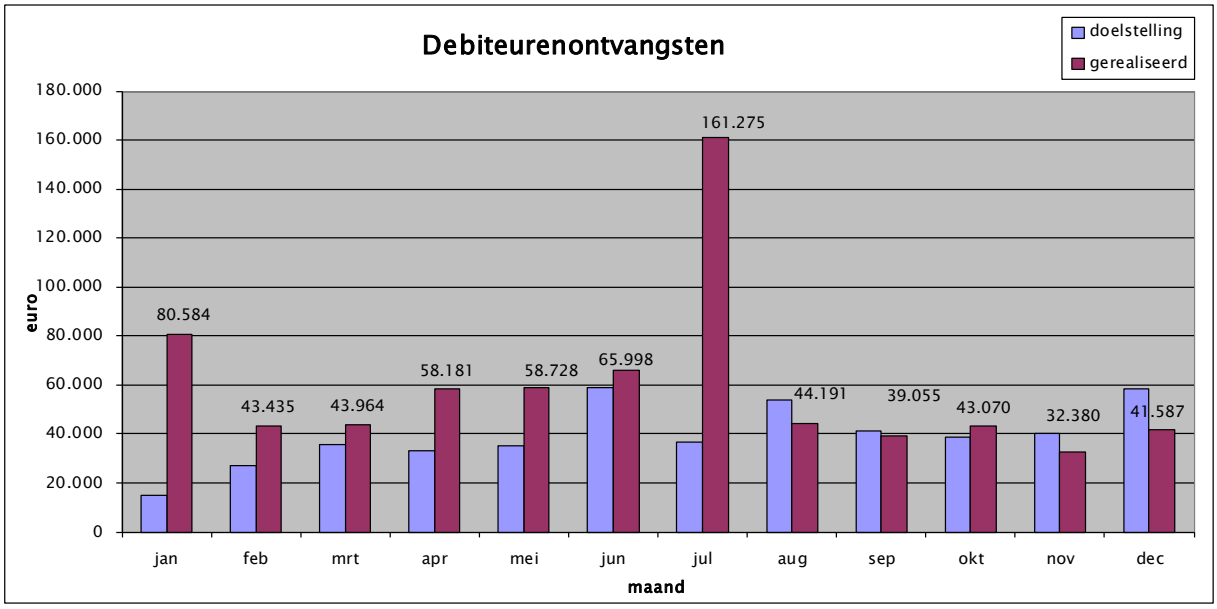

Totaal is er € 712.448 binnen gekomen aan debiteurenontvangsten. In juli heeft 1 debiteur een deel van de uitstaande vordering ineens terugbetaald tegen finale kwijting.

6.2 Financiële verantwoording kerntaak: beperken instroom

beperken van de instroom	2017 werkelijk	2018 primitieve begroting	2018 bijgestelde begroting	2018 werkelijk
lasten				
Bbz declarabel	158.145	137.000	239.000	155.964
Bbz i-deel	102.867	115.000	112.000	46.385
PW i-deel	28.012.047	27.865.197	27.653.675	27.110.307
Lks	182.096	93.000	319.000	397.812
Ioaw i-deel	1.538.985	1.355.000	1.520.000	1.460.217
Ioaz i-deel	170.252	120.000	162.500	179.328
overige	96.733	3.000	27.000	24.824
kosten bedrijfsvoering	0	2.604.058	3.045.275	3.161.546
totaal lasten	**30.261.126**	**32.292.255**	**33.078.450**	**32.536.382**
baten				
rijksbijdrage	29.253.893	28.967.664	28.069.915	28.834.281
bijdrage gemeente	1.007.233	720.533	1.963.260	540.555
bijdrage gemeente kosten bedrijfsvoering	0	2.604.058	3.045.275	3.161.546
totaal baten	**30.261.126**	**32.292.255**	**33.078.450**	**32.536.382**

Toelichting lasten:

Bbz declarabel	V	€ 83.036 (i)

De uitgaven BBZ-declarabel t.o.v. de prognose uit de 2e BERAP ISD BOL 2018 laten voor de gemeenten het volgende beeld zien:

- Brunssum een voordelig resultaat van (V) € 35.978 (i); er is minder uitkering verstrekt aan zelfstandigen wanneer ze zelf niet genoeg inkomen hebben gegenereerd om boven bijstandsniveau te leven. De onderzoekskosten m.b.t. de levensvatbaarheid van een eigen bedrijf zijn lager uitgevallen. Er is geen rentedragend bedrijfskapitaal verstrekt;
- Onderbanken een nadelig resultaat van (N) € 44.486 (i); er is geen uitkering verstrekt aan zelfstandigen. De onderzoekskosten m.b.t. de levensvatbaarheid van een eigen bedrijf zijn conform prognose. Er is fors meer rentedragend bedrijfskapitaal verstrekt;
- Landgraaf een voordelig resultaat van (V) € 91.544 (i); er is minder uitkering verstrekt aan zelfstandigen wanneer ze zelf niet genoeg inkomen hebben gegenereerd om boven bijstandsniveau te leven. De onderzoekskosten m.b.t. de levensvatbaarheid van een eigen bedrijf zijn hoger uitgevallen. Er is geen rentedragend bedrijfskapitaal verstrekt.

"BUIG" (I-deel: Bbz + PW + Lks + Ioaw + Ioaz)	V	€ 573.126 (i)

De Bbz I-deel laat elk jaar een grillig verloop zien en is moeilijk te prognosticeren.
Ten opzichte van de 2e BERAP ISD BOL 2018 betekent dit voor:
- de gemeente Brunssum lagere lasten tot een bedrag van (V) € 22.494 (i);
- de gemeente Onderbanken lagere lasten tot een bedrag van (V) € 16.000 (i);
- de gemeente Landgraaf lagere lasten tot een bedrag van (V) € 27.120 (i).

Bij het PW I-deel is sprake van een onderuitputting voor twee van de drie gemeenten. Voor de gemeente Brunssum en Onderbanken is dat het gevolg van een forse daling van de cliëntaantallen.
Voor de gemeente Landgraaf is er sprake van overuitputting dit als gevolg van de stijgende cliëntenaantallen in de eerste 9 maanden van het jaar. De laatste 3 maanden is het aantal cliënten lager dan de prognose.
In cijfers:
- Brunssum (V) € 710.786 (i)
- Onderbanken (V) € 122.358 (i)
- Landgraaf (N) € 289.776 (i)

Bij de Lks is sprake van een overuitputting voor de drie gemeenten.
In cijfers:
- Brunssum (N) € 26.127 (i)
- Onderbanken (N) € 15.294 (i)
- Landgraaf (N) € 37.391 (i)

De aantallen IOAW-gerechtigden van de drie gemeenten zijn niet opvallend gefluctueerd.
Ten opzichte van de 2e BERAP ISD BOL 2018 betekent dit voor:
- de gemeente Brunssum lagere lasten tot een bedrag van (V) € 40.633 (i);
- de gemeente Onderbanken lagere lasten tot een bedrag van (V) € 3.747 (i);
- de gemeente Landgraaf lagere lasten tot een bedrag van (V) € 15.404 (i).

Bij de IOAZ zien we ten opzichte van de 2e BERAP ISD BOL 2018 voor:
- de gemeente Brunssum lagere lasten tot een bedrag van (V) € 751 (i);
- de gemeente Onderbanken hogere lasten tot een bedrag van (N) € 2.456 (i);
- de gemeente Landgraaf hogere lasten tot een bedrag van (N) € 15.123 (i).

Overig	V	€ 2.176 (i)

Hieronder worden de kosten voor bezwaar en beroep, die aan cliënten worden betaald, verantwoord.

Kosten bedrijfsvoering	N	€ 116.271 (i)

Deze kosten zijn onderhavig aan schommelingen omdat de uitgaven op de beleidsvelden fluctueren.

Toelichting baten:

Rijksbijdrage	V € 764.366 (i)

Baten Bbz declarabel

In cijfers:

- Brunssum (N) € 26.820 (i)
- Onderbanken (N) € 13.420 (i)
- Landgraaf (N) € 30.970 (i)

Baten "BUIG" (Bbz I-deel + PW I-deel + Ioaw I-deel + Ioaz I-deel):

De macrobudgetten voor de verschillende regelingen worden afzonderlijk geraamd, vervolgens opgeteld en over de gemeenten verdeeld. De gemeenten ontvangen dus één budget.

Al bij de 2E BERAP ISD BOL 2018 is gerapporteerd over de nadere voorlopige BUIG-budgetten. De definitieve BUIG-budgetten worden in de jaarrekening gepresenteerd. Ten opzichte van de 2E BERAP ISD BOL 2018 betekent dit voor de BUIG-budgetten:

- de gemeente Brunssum een stijging van (V) € 361.899 (i);
- de gemeente Onderbanken een daling van (V) € 61.239 (i);
- de gemeente Landgraaf een stijging van € (V) 412.438 (i).

Bijdrage gemeente	V€ 1.422.705(i)

De gemeentelijke bijdrage voor de Bbz declarabel.

In cijfers:

- Brunssum (V) € 9.158 (i)
- Onderbanken (N) € 57.906 (i)
- Landgraaf (V) € 60.575 (i)

De gemeentelijke bijdrage voor de Bbz I-deel, PW, IOAW en IOAZ kan nu in deze jaarrekening worden vastgesteld.

- de gemeente Brunssum een verlaging van de gemeentelijke bijdrage van € 1.110.436 met als eindresultaat een overschot op de BUIG van € 951.005*;
- de gemeente Onderbanken een verlaging van de gemeentelijke bijdrage van € 185.592 met als eindresultaat een overschot op de BUIG van € 229.261**;
- de gemeente Landgraaf een verlaging van de gemeentelijke bijdrage van € 112.674 met als eindresultaat een tekort op de BUIG van € 1.048.293***.

De gemeentelijke bijdrage voor overige kosten.

In cijfers:

- Brunssum (V) € 838 (i)
- Onderbanken (V) € 67 (i)
- Landgraaf (V) € 1.271 (i)

Bijdrage gemeente kosten bedrijfsvoering	N € 116.271 (i)

De hogere kosten resulteren in een hogere bijdrage van de gemeenten dan begroot.

De debiteuren zijn niet overgedragen aan de ISD BOL. De ontvangsten worden rechtstreeks overgemaakt naar de desbetreffende gemeente.

* zie pagina 41 van de jaarrekening ISD BOL 2018
** zie pagina 42 van de jaarrekening ISD BOL 2018
*** zie pagina 43 van de jaarrekening ISD BOL 2018

7. Kerntaak: maatschappelijke participatie

Ten aanzien van de kerntaak "maatschappelijke participatie" voert de afdeling beleidsuitvoering II 2 beleidsinhoudelijke activiteiten uit, die opgenomen zijn in het bedrijfsplan 2018. Deze 2 activiteiten zullen dan ook in dit jaarverslag gerapporteerd worden.
Dit betreffen de activiteiten:

* activiteit “Terugdringen laaggeletterdheid”;
* activiteit “Bevorderen van de financiële kracht”.

Activiteit: Terugdringen laaggeletterdheid

Doel: Terugdringen laaggeletterdheid

Maatregel: Door het aanbieden van een taaltraject zal de laaggeletterdheid bij cliënten van de BOL gemeenten teruggedrongen worden

Resultaat: Van de cliënten die door ISD BOL gediagnostiseerd worden met laaggeletterdheid, zal 95% een taaltraject aangeboden krijgen. Dit is naast het traject richting re-integratie. Uitgezonderd zijn de cliënten die vallen onder inburgering of Wet Taaleis.

Toelichting:
De taalverkenner is een laagdrempelig instrument om eventuele laaggeletterdheid op te kunnen sporen. De cliënt moet aan de hand van het lezen van een korte tekst een zestal vragen beantwoorden. De cliënt moet de antwoorden zelf opschrijven en mag daarbij geen hulp krijgen. Als de cliënt een vraag niet begrijpt, mag die vraag niet worden toegelicht of worden versimpeld. Als de cliënt alle vragen heeft beantwoord, kijkt de consulent de tekst na. Hiervoor is een (standaard) antwoordmodel. Als degene die de taalverkenner maakt 3 of minder vragen goed heeft, heeft deze persoon mogelijk moeite met lezen in het dagelijkse leven. Afhankelijk van de beoordeling zal aan de cliënt gevraagd worden of hij wat aan de verbetering van zijn/haar taalvaardigheid wil doen. Op het moment dat de inkomensconsulent of W/P consulent denkt dat er sprake is van laaggeletterdheid, kan de taalverkenner worden ingezet. Hiermee kan een goede indicatie afgegeven worden of iemand een taalachterstand heeft of laaggeletterd is.
Personen die bezig zijn met inburgering of die in het kader van de wet Taaleis bezig zijn met een taaltraject wordt geen traject laaggeletterdheid aangeboden, tenzij men hier uitdrukkelijk om verzoekt én het op vrijwillige basis doen van een aanvullend taaltraject haalbaar is (maatwerk).
Ook personen met een diploma Mbo2 of hoger (havo/vwo/hbo) wordt geen traject laaggeletterdheid aangeboden omdat vanaf dit niveau het percentage laaggeletterden sterk afneemt. Dit ook weer behoudens uitdrukkelijk verzoek van betrokkene.

Rapportage:
Van januari 2018 tot en met december 2018 werd 70 keer de taalmeter ingevuld. Bij 12 personen werd geconstateerd dat er sprake is van laaggeletterdheid.
Alle personen werd een passend traject aangeboden.

Activiteit: Bevorderen van de financiële kracht

Doel: Het bevorderen van de financiële kracht van cliënten

Maatregel: Door het aanbieden van een maatwerktraject voorkomen dat cliënten dermate problematische schulden krijgen dat schuldhulpverlening of bewind voering aangevraagd moeten worden.

Resultaat: Bij het aanvragen van de uitkering wordt beoordeeld of cliënten een risico vormen om problematische schulden te krijgen. 99% van deze cliënten zullen binnen 4 weken na aanvraag van hun uitkering geplaatst worden op een maatwerktraject om de financiële redzaamheid te verbeteren.

Toelichting:
Aan de hand van een risicoscan wordt beoordeeld of iemand een potentieel gevaar loopt op problematische schulden. Een huishouden loopt een risico op problematische schulden indien er sprake is van één of meer achterstallige rekeningen in de categorieën hypotheek, huur, elektriciteit, gas, water en ziektekostenverzekering, dan wel de omvang van de totale schuld(en). Een problematische schuld kan worden omschreven als een schuld die niet binnen 36 maanden kan worden afgelost.
De risicoscan vindt plaats d.m.v. het 'stoplicht-model'.

Rapportage:
In 2018 is in totaal bij 102 cliënten de diagnose gesteld dat er een risico is om problematische schulden te krijgen. Al deze cliënten zijn onder de aandacht gebracht bij het maatschappelijk werk.

7.1 Financiële verantwoording kerntaak:maatschappelijke participatie

maatschappelijke participatie	2017 werkelijk	2018 primitieve begroting	2018 bijgestelde begroting	2018 werkelijk
lasten				
minima effectrapportage	19.242	0	0	0
medische keuring ggd	909	0	0	601
maatschappelijke participatie	468.285	453.000	417.000	409.779
schoolkosten	44.950	59.850	0	1.240
studietoeslag	360	1.800	3.150	0
collectieve ziektekostenverzekering	137.512	121.000	175.000	143.851
Individuele inkomenstoeslag	462.015	446.600	490.000	491.312
budgetbeheer	4.429	7.000	7.500	6.000
bewindvoering	1.386.495	1.288.000	1.450.000	1.519.588
overige bijzondere bijstand	604.127	526.000	611.539	521.534
kosten bedrijfsvoering	0	507.915	588.492	329.828
totaal lasten	**3.128.323**	**3.411.165**	**3.742.681**	**3.423.733**
baten				
bijdrage gemeente	3.093.446	2.903.250	3.154.189	3.093.905
bijdrage derden	34.877	0	0	0
bijdrage gemeente kosten bedrijfsvoering	0	507.915	588.492	329.828
totaal baten	**3.128.323**	**3.411.165**	**3.742.681**	**3.423.733**

Toelichting jaarrekening 2018

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd (V = voordelig, N = nadelig, S = structureel, I = Incidenteel).

Toelichting lasten:

Medische keuringen	N	€ 601 (i)

In 2018 zijn twee medische keuringen afgenomen bij de GGD.

Maatschappelijke participatie	V	€ 7.221 (s)

In 2018 zijn de uitgaven van maatschappelijke participatie minder ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft alles te maken met het feit dat de zgn. kindregelingen vanaf 2018 worden uitgevoerd door Stichting Leergeld.

Schoolkosten	N	€ 1.240 (i)

Met ingang van 1 januari 2018 is de regeling tegemoetkoming schoolkosten door de gemeenten overgedragen naar Stichting Leergeld. Er zijn nog enkele aanvragen toegekend ingediend begin 2018 betrekking hebbend op gemaakte schoolkosten in 2017.

Studietoeslag	V	€ 3.150 (i)

Eén persoon heeft in 2018 een aanvraag ingediend voor deze regeling en deze in een later stadium ingetrokken, geen recht.

Collectieve ziektekostenverzekering	V	€ 31.149 (i)

Er is in 2018 minder gebruik gemaakt van deze voorziening.

Individuele inkomenstoeslag	N	€ 1.312 (s)

Er is in 2018 meer gebruik gemaakt van deze voorziening.

Budgetbeheer	V	€ 1.500 (s)

De dalende lijn in uitgaven van de laatste jaren zet zich door bij het budgetbeheer.

Bewindvoering	N	€ 69.588 (s)

De uitgaven voor deze kosten blijven stijgen, net zoals in de voorafgaande jaren. In 2018 is voor de cliënten van Brunssum een start gemaakt met het project mobility mentoring. Cliënten worden in samenwerking met CMWW – Kredietbank Limburg – Betere Buren en ISD BOL op een andere wijze ondersteund in het oplossen van hun (dreigende) problematische schuldenproblematiek.
De cliënten van Landgraaf en Onderbanken worden door de samenwerking in de “keten schuldenproblematiek” te intensiveren sneller ondersteund in het oplossen van hun (dreigende) problematische schuldenproblematiek.
Bij het aanvragen van de uitkering wordt door ISD BOL beoordeeld of cliënten een risico vormen om problematische schulden te krijgen of deze al hebben. Waarna snelle doorverwijzing naar CMWW (Brunssum-Beekdaelen) c.q. Welsun (Landgraaf) plaatsvindt.

Overige bijzondere bijstand	V	€ 90.005 (s)

De cliëntaantallen nemen af. Dat zien we ook terug in het aantal aanvragen bijzondere bijstand.

Kosten bedrijfsvoering	V	€ 258.664 (s)

Deze kosten zijn onderhavig aan schommelingen omdat de uitgaven op de beleidsvelden fluctueren.

Toelichting baten:

Bijdrage gemeente	V	60.284 (i)

De som van de bovenstaande bedragen resulteert in een lagere bijdrage van de gemeenten dan begroot.

Bijdrage gemeente kosten bedrijfsvoering	V	258.664 (i)

De lagere kosten resulteren in een lagere bijdrage van de gemeenten dan begroot.

8. Staf

8.1 Afdeling Staf

In het bedrijfsplan ISD BOL 2018 is voor de afdeling Staf 1 beleidsinhoudelijke activiteit opgenomen. Deze activiteit zal dan ook in deze BERAP gerapporteerd worden.
Het betreft de activiteit:

* activiteit "Terugdringing ziekteverzuim";

Activiteit: Terugdringen ziekteverzuim

Doel: Het ziekteverzuim van de medewerkers van ISD BOL verminderen.

Maatregel:

- 2x per jaar intervisie Encare met managementteam ISD BOL
- verplicht driepartijen gesprek medewerker/afdelingshoofd/directeur bij derde ziekmelding in de voorgaande 12 maanden
- directe interventie op initiatief van afdelingshoofd, om langdurig ziekteverzuim te voorkomen
- P&O-medewerker neemt deel aan werkgroepen (zoals Preventieteam, WVG-commissie, SMT en BHV) en stemt dit af .

Resultaat: Ultimo 2018 een actueel ziekteverzuimpercentage dat gelijk of kleiner is dan 5%.

Rapportage

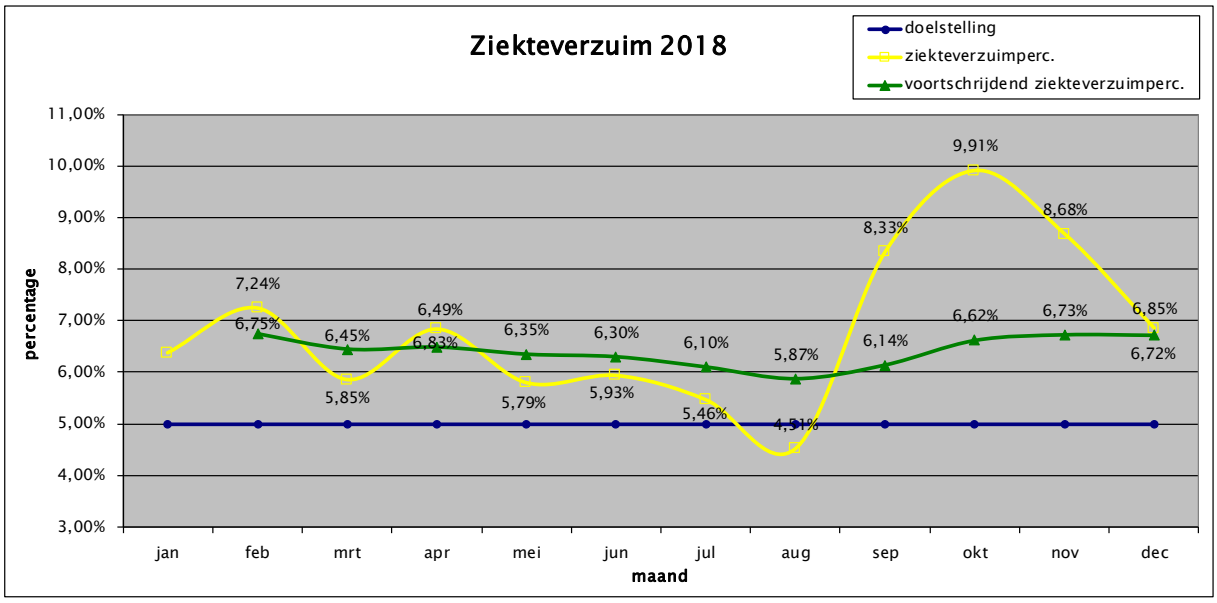

De verdeling van het cumulatief is in onderstaande grafiek weergegeven

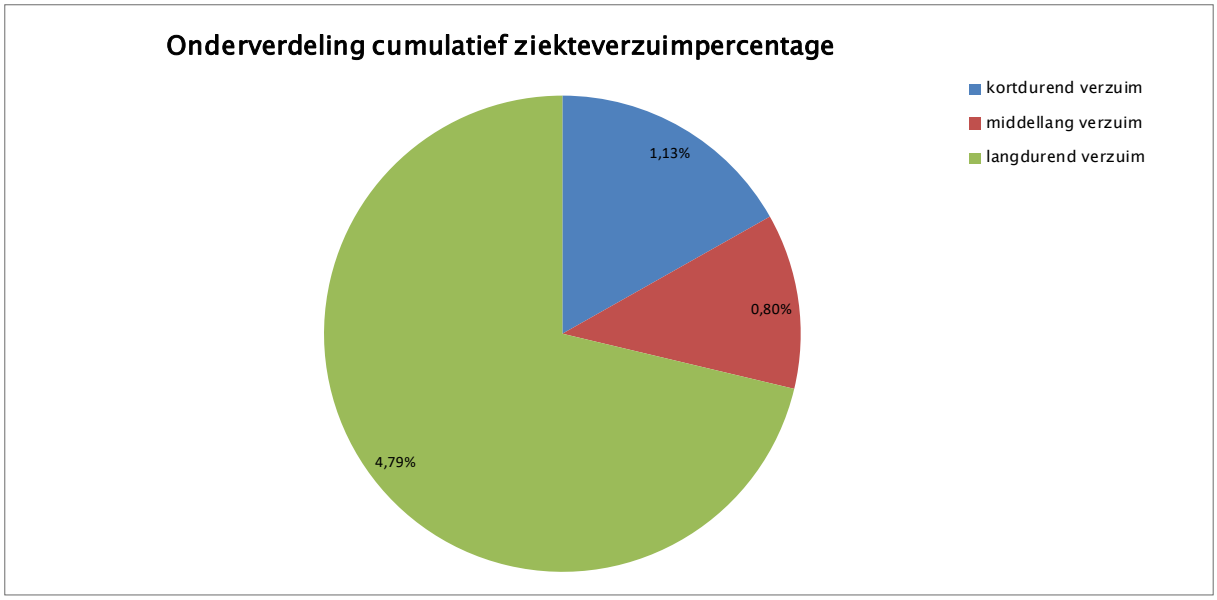

De norm van 5% is in 2018 niet gehaald door een aantal langdurig zieke medewerkers. Het hoge langdurig ziekteverzuim wordt bij één medewerker deels veroorzaakt door werkgerelateerde factoren. Deze medewerker heeft in maart 2018 weer volledig hervat. Als organisatie blijven we inzetten op het terugdringen van het ziekteverzuim maar is 5% niet realiseerbaar gebleken.

9. Bedrijfsvoering

9.1 Financiële verantwoording bedrijfsvoering

bedrijfsvoering	2017 werkelijk	2018 primitieve begroting	2018 bijgestelde begroting	2018 werkelijk
lasten				
salariskosten	5.770.936	2.680.154	2.190.384	2.042.149
opleidingsbudget	70.365	59.218	59.218	54.600
personele knelpunten	508.208	113.236	342.738	540.901
kosten arbodienst	61.284	25.917	25.917	28.731
uitbestede werkzaamheden	145.868	71.821	71.821	73.573
inhuur salarisadministratie	59.715	59.558	59.558	62.067
automatisering	864.610	717.158	829.073	1.014.569
representatie	10.057	7.636	7.636	5.643
overige personele kosten	24.534	16.289	16.289	16.899
abonnementen literair	16.144	20.362	20.362	18.739
communicatie	14.123	15.271	15.271	9.371
huisvesting en kantoor	1.008.845	972.016	1.074.539	1.082.464
onvoorzien	0	24.434	24.434	0
overige organisatielasten	37.848	43.801	43.801	13.764
kapitaallasten	233.197	209.016	218.086	219.816
totaal lasten	**8.825.734**	**5.035.888**	**4.999.127**	**5.183.287**
baten				
salariskosten	2.049.398	1.629.200	1.475.407	1.790.686
huisvesting en kantoor	215.620	207.541	207.547	207.547
rentebaten				1.730
overige organisatielasten	18.893	20.000	20.000	22.127
kapitaallasten	235.982	209.016	219.816	219.816
renteresultaat	4	-9.069	0	0
bijdrage gemeenten	6.305.837	2.979.199	3.076.357	2.941.381
totaal baten	**8.825.734**	**5.035.888**	**4.999.127**	**5.183.287**

Toelichting jaarrekening 2018

Het aandeel van de gemeenten in de kosten van bedrijfsvoering valt € 134.976 lager uit dan geraamd in de bijgestelde begroting. Hieronder is de verklaring voor deze afwijking gespecificeerd (V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Toelichting lasten:

Salariskosten	V € 148.235 (s)

- na het vertrek van een aantal medewerkers zijn deze niet, of niet direct, vervangen door nieuwe medewerkers, mede in afwachting van de gewijzigde re-integratieopdracht;
- medewerkers intern doorgeschoven zijn op vrijgevallen functies waarna voor de vrijgevallen functies weer geworven moet worden;
- bij een aantal langdurig zieken heeft een korting 'langer dan 6 maanden ziek' plaatsgevonden.

Opleidingsbudget	V € 4.618 (i)

De uitgaven zijn binnen het gestelde budget gebleven.

Personele knelpunten	N € 198.163 (i)

De overschrijding is een gevolg van inhuur tijdelijk personeel vanwege ziekte van medewerkers en vanwege detachering van medewerkers. Tegenover de overschrijding aan de lastenkant staat een overschrijding aan de batenkant op de post salariskosten. Op die post zijn o.a. de detacheringsvergoedingen van de genoemde externe organisaties verantwoord.

Arbokosten	N € 2.814 (i)

De overschrijding is een gevolg van hogere lasten bedrijfsarts, Arbo-hulpmiddelen en diverse kosten zoals kosten van voorzieningen ter bevordering van de vitaliteit van de medewerkers.

Uitbestede werkzaamheden	N € 1.752 (i)

Het nadeel is ontstaan op de volgende posten:
- accountantskosten (N) € 1.084 (i);
- adviesbureaus (V) € 1.969 (i);
- klanttevredenheidsonderzoek (N) € 2.637 (i).

Inhuur salarisadministratie	N € 2.509 (s)

De overschrijding heeft betrekking op de kosten van de licentie van het softwarepakket voor het geautomatiseerd verwerken van de salarismutaties en het genereren van de benodigde output en overzichten. Met ingang van 2019 worden de softwarekosten verantwoord op de post Automatisering.

Automatisering (s)	N € 185.496 (s)

Het nadeel bestaat uit de volgende onderdelen:
- Parkstad IT huur werkplekken (N) € 71.976 (s);
- Upgrade windows 10 (N) € 95.444 (i);
- indexering software-pakketten (N) € 18.076 (s).

Representatie	V	€ 1.993 (i)

De uitgaven zijn binnen het gestelde budget gebleven.

Overige personele kosten	N	€ 610 (s)

De overschrijding is een gevolg van de lasten vertrouwenspersoon en de verschuldigde bijdrage aan de Personeelsvereniging. Deze lasten waren in de primitieve begroting 2018 geraamd op de post Overige organisatielasten en worden met ingang van 2018 geraamd op de post Overige personele kosten.

Abonnementen literair	V	€ 1.623 (i)

De uitgaven zijn binnen het gestelde budget gebleven.

Communicatie	V	€ 5.900 (i)

ISD BOL maakt wat betreft communicatie o.a. gebruik van animatiefilmpjes. In 2018 is hier minder gebruik van gemaakt dan in 2017.

Huisvesting en kantoor	N	€ 7.925 (s)

Het nadeel bestaat uit de navolgende onderdelen:

- in de 1e BERAP is een bijstelling geraamd vanwege een stijging in de tarieven DVO Brunssum voor facilitaire ondersteuning. T.o.v. de bijgestelde raming zijn de werkelijke kosten 2018 nog eens substantieel gestegen a.g.v. een andere berekeningswijze door de gemeente Brunssum (V) € 6.101 (s);
- het aantal in gebruik zijnde mobieltjes is in de loop van 2018 aanzienlijk teruggebracht waardoor de kosten daarvan structureel zijn teruggelopen (V) € 10.182 (s);
- de stijging van de frankeerkosten wordt veroorzaakt door het versturen van de enquêtes in het kader van het klanttevredenheidsonderzoek (N) € 21.014 (i);
- de overige kosten zijn hoger dan begroot als gevolg van een quick scan m.b.t. de stand van zaken van fysieke als digitale archivering. Dit is noodzakelijk in het kader van zaakgericht werken. Verder zijn meer kosten gemaakt van verhuizen archiefmateriaal naar een externe partij waarmee een contract is overeengekomen voor het opslaan van fysieke documenten (N) € 4.895 (i);
- de kosten huur Burgerhoes (wordt volledig doorbelast aan de gemeente Landgraaf) zijn lager uitgevallen (V) € 1.701 (s).

Onvoorzien	V	€ 24.434 (i)

Dit budget wordt gebruikt voor onvoorziene uitgaven waar ISD BOL geen rekening mee heeft gehouden. In 2018 heeft ISD BOL hiervan geen gebruik gemaakt.

Overige organisatielasten	V	€ 30.037 (i)

Het voordeel bestaat uit de navolgende onderdelen:

- het overschot betreft een eenmalig voordeel ontstaan uit het opschonen van saldi van de tussenrekeningen uit het verleden (V) € 21.166 (i);
- verder zijn in de ramingen diverse posten als structureel aangemerkt die in feite incidenteel waren, deze zijn daarom niet uitgegeven (V) € 2.917 (i);
- de aan de personeelsvereniging jaarlijks te betalen bijdrage en de kosten van de vertrouwenspersoon zijn op deze post geraamd, de werkelijke uitgaven zijn op de post 'Overige personele kosten' verantwoord (V) € 3.727 (i);
- het restant van de afwijking tussen de bijgestelde begroting 2018 en de werkelijke kosten 2018 betreft een saldering van diverse kleine over- en onderschrijdingen (V) € 2.227 (i).

Kapitaallasten	N	€ 1.730 (i)

Dit nadeel is ontstaan omdat de berekende rente m.b.t. de investeringen automatisering (project digitalisering, aanschaf website en aanschaf scanners) abusievelijk niet geraamd is in de begroting 2018.

Toelichting baten:

Salariskosten	V	€ 315.279 (i)

Betreft saldering onderstaande posten:

- saldering detacheringsvergoedingen en zwangerschapsuitkering (V) € 307.791(i);
- hogere toerekening aan product kinderopvang (V) € 7.488 (i).

Rentebaten	V	€ 1.730 (s)

Dit voordeel is ontstaan omdat de berekende rente m.b.t. de investeringen automatisering (project digitalisering, aanschaf website en aanschaf scanners) abusievelijk niet geraamd is in de begroting 2018.

Overige organisatielasten	V	€ 2.127 (i)

De kosten proceskostenvergoedingen worden per gemeente doorbelast aan de desbetreffende gemeente. Omdat de proceskostenvergoedingen hoger zijn dan begroot is de doorbelasting ook hoger dan begroot (V) €2.127 (i).

Bijdrage gemeente	V	€ 134.976 (i)

De bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten is lager uitgevallen dan begroot.
In cijfers:

- Brunssum (V) € 51.811 (i)
- Onderbanken (V) € 9.378 (i)
- Landgraaf (V) € 73.787 (i)

9.2 Weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandsvermogen geeft een indicatie in welke mate het vermogen van ISD BOL toereikend is om financiële risico's op te vangen. Het begrip weerstandsvermogen kent twee componenten: weerstandscapaciteit en risico's. De relatie tussen beide noemt men het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële risico's op te vangen om taken te kunnen voortzetten.

Op grond van art. 11 BBV bevat de paragraaf weerstandsvermogen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid over weerstandscapaciteit en risico's.

<u>Weerstandscapaciteit</u>
Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan het geheel van middelen en mogelijkheden waar de ISD BOL over beschikt om niet geraamde kosten te dekken, die onverwacht substantieel zijn, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

Om onvoorziene uitgaven op te kunnen vangen werd in de oorspronkelijke begroting een post onvoorzien opgenomen van € 24.216,-. In 2018 heeft ISD BOL geen gebruik hoeven maken van dit budget.

ISD BOL bouwt geen weerstandsvermogen op. Financiële risico's ten aanzien van de programmakosten worden afgedekt via het weerstandsvermogen van de drie deelnemende gemeenten. Om deze reden zijn de reserves en de voorzieningen ondergebracht bij de drie moedergemeenten. Het is tevens de verantwoordelijkheid van de gemeenten om gevormde reserves en voorzieningen op peil te houden en indien nodig aan te passen.

Risico's
Deze paragraaf geeft een overzicht van de belangrijkste risico's voor ISD BOL.

Op hoofdlijnen kunnen deze onderverdeeld worden in:

a. financiële risico's;
b. risico's in interne bedrijfsvoering.

Ad a. Financiële risico's
Het budget van het inkomensdeel per gemeente wordt bepaald met behulp van het zogenaamde historische kosten verdeelmodel en het objectieve verdeelmodel.
Voor het jaar 2018 gold dat het budget voor Onderbanken werd berekend op basis van het model van historische kosten. De gemeenten Brunssum en Landgraaf ontvingen een budget van het inkomensdeel gebaseerd op beide modellen.
Met ingang van 1 januari 2019 is de gemeente Beekdaelen ontstaan, een fusie tussen de voormalige gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. ISD BOL zal tot 1 januari 2020 de Participatiewet uitvoeren voor de bewoners van Beekdaelen, woonachtig in het voormalig postcodegebied Onderbanken.
Voor de nieuwe gemeente Beekdaelen geldt dat ook zij een budget van het inkomensdeel ontvangen gebaseerd op beide modellen. Voor de gemeenten Brunssum en Landgraaf gold dit al en blijkt dit voor 2019 ongewijzigd.
De ontwikkeling van het budget van het inkomensdeel voor de komende jaren is onduidelijk en op voorhand niet te calculeren, de batenkant van het inkomensdeel blijft daarmee onzeker en daarmee dus risicovol. Aan de lastenkant is er sprake van een open eindregeling waarmee ook de uitgavenkant onzeker is.

Ad b. Risico's in de interne bedrijfsvoering
De verantwoording van de uitvoering van de Participatiewet c.a. is gebaseerd op strikte regels. Zowel de financiële verantwoording aan het Rijk als de verantwoording van de aantallen aan het CBS bepalen, gezien de opbouw van het budget van het inkomensdeel, de basis van het te ontvangen budget van het inkomensdeel in de toekomst. Een betrouwbare informatievoorziening intern en extern is uitermate belangrijk, reden waarom de ISD BOL daarin voortdurend blijft investeren.

Met de overdracht van verantwoordelijkheden van ISD BOL voor specifieke doelgroepen naar de mensontwikkelbedrijven zal een deel van de werkzaamheden naar de mensontwikkelbedrijven verschuiven. In een plan van aanpak voor overdracht van deze verantwoordelijkheden is in overleg met de mensontwikkelbedrijven vastgesteld wanneer deze overdracht plaatsvindt en in welke omvang. De overdracht gaat gefaseerd plaatsvinden gedurende de jaren 2019 en 2020 (en voor Landgraaf gedeeltelijk ook in 2021). Een aantal taken blijft de verantwoordelijkheid van ISD BOL. Het plan van aanpak voor overdracht van de verantwoordelijkheden naar de mensontwikkelbedrijven vormt de basis voor vaststelling van de benodigde formatie bij ISD BOL om deze taken verantwoord uit te voeren.
Wanneer in de overdracht van verantwoordelijkheden naar de mensontwikkelbedrijven een vertraging optreedt zal de werkdruk bij de medewerkers bij ISD BOL toenemen en kan de dienstverlening als er geen compensatie tegenover staat onder druk komen te staan.

Net als in 2017 heeft in 2018 het hoge ziekteverzuimpercentage, voornamelijk veroorzaakt door een aantal langdurig zieke werknemers, de interne bedrijfsvoering onder druk gezet. Dit langdurig ziekteverzuim wordt (net als in 2017) veroorzaakt door niet werk-gerelateerde factoren waar ISD BOL geen invloed op heeft. ISD BOL blijft onverminderd aandacht hebben voor een goed en gezond werkklimaat om daarmee het ziekteverzuim tot een minimum te beperken.

Conform nieuwe regelgeving van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dient ISD BOL het kengetal van solvabiliteitsratio op te nemen.

Jaarverslag 2018:		Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:		Jaarverslag 2017	Begroting 2018	Jaarverslag 2018
Solvabilteitsratio		0%	0%	0%

Ondanks dat het solvabiliteitsratio op 0% staat kan ISD BOL aan al haar financiële verplichtingen voldoen.

ISD BOL komt op een ratio van 0% doordat deze ratio via een voorgeschreven formule van het ministerie van Binnenlandse Zaken berekend dient te worden.
Een van de componenten van de formule betreft het eigen vermogen. Omdat ISD BOL geen eigen vermogen heeft komt de uitkomst altijd uit op 0%.
Zie in dit verband ook hoofdstuk 8.4 Financiering.

9.3 Financiering

Er zijn drie financieringsstromen te onderkennen, te weten:

1. Financiering van de programmakosten, waaronder worden verstaan alle kosten direct voortvloeiend uit de toepassing van beleid en regelgeving.
2. Financiering van de extra kosten veroorzaakt door gemeentelijk beleid zoals uitvoering van het minimabeleid.
3. Financiering van de indirecte kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de opgedragen taken, die via een verdeelsleutel ten laste van de gemeenten komen, de zogenaamde bedrijfsvoeringkosten.

Ten aanzien van de directe programmakosten is bepaald, dat alle betalingen van het rijk aan de gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke regelingen direct na ontvangst door de gemeenten aan de ISD BOL worden overgemaakt. Kosten, voor zover niet gedekt door rijksbudgetten en andere ontvangsten worden als volgt in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten:

Participatiebudget (deel re-integratie)
Afrekening 1 x per jaar.

Kinderopvang
Afrekening 1 x per jaar op basis van werkelijke uitgaven.

Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ
Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven.

Bijzondere bijstand en minimaregelingen
Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven;

Kosten bedrijfsvoering
Per kwartaal wordt op voorschotbasis cf. vastgestelde (bijgestelde) begroting ¼ van het begrotingsbedrag in rekening gebracht. Na vaststelling van een begrotingsbijstelling worden, indien nodig, bij het eerstvolgende voorschot de voorschotten over eerder gefactureerde termijnen gecorrigeerd.

Overige kosten
Afrekening 1 x per jaar.

Mocht er ondanks deze wijze van facturering een liquiditeitstekort ontstaan dan zal ISD BOL conform artikel 24 van de GR een met redenen omkleed verzoek aan de gemeenten doen voor extra liquiditeiten.

BIJLAGEN

Verdeling salariskosten na invoering BBV

Overzicht salariskosten 2018 na invoering BBV

Brunssum

	2017	2018		
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering		1.118.878	909.795	825.324
- salariskosten bevorderen uitstroom		163.887	84.082	99.142
- salariskosten beperken instroom		1.111.666	1.300.029	1.349.666
- salariskosten maatschappelijke participatie		216.829	251.228	140.804
totaal kosten	0	2.611.260	2.545.134	2.414.936

Onderbanken

	2017	2018		
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering		177.437	144.280	130.959
- salariskosten bevorderen uitstroom		25.933	13.342	15.731
- salariskosten beperken instroom		176.466	203.280	214.156
- salariskosten maatschappelijke participatie		34.406	39.864	22.342
totaal kosten	0	414.243	400.765	383.189

Landgraaf

	2017	2018		
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering		1.324.621	1.077.091	977.010
- salariskosten bevorderen uitstroom		194.063	99.535	117.363
- salariskosten beperken instroom		1.315.925	1.541.965	1.597.724
- salariskosten maatschappelijke participatie		256.680	297.401	166.682
totaal kosten	0	3.091.289	3.015.993	2.858.780

ISD BOL

	2017	2018		
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering		2.620.936	2.131.166	1.933.294
- salariskosten bevorderen uitstroom		383.883	196.959	232.237
- salariskosten beperken instroom		2.604.058	3.045.275	3.161.546
- salariskosten maatschappelijke participatie		507.915	588.492	329.828
totaal kosten	0	6.116.792	5.961.892	5.656.904

ISD BOL

	2017	2018		
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
salariskosten		5.921.792	5.779.558	5.476.202
kosten S4W		105.000	105.000	106.801
uitvoeringskosten BBZ Maastricht		90.000	77.334	73.901
totaal kosten	0	6.116.792	5.961.892	5.656.904

De kosten van bezwaarprocedures (€ 22.127) zijn op basis van de werkelijke kosten per gemeente afgerekend. De kosten Burgerhoes worden volledig aan de gemeente Landgraaf doorberekend.
In bovenstaande tabel is rekening gehouden bij de toerekening van de kosten met de direct aan de gemeente toe te wijzen kosten conform artikel 21 lid 3 van de GR. Bij deze kosten wordt de verdeelsleutel niet toegepast.
De direct toe te rekenen kosten zijn:

- toerekeningen aan het w-deel;
- toerekeningen kinderopvang;
- kosten bezwaar en beroep;
- kosten uitvoering TCG;
- kosten uitvoering mantelzorgcompliment.

De toegepaste verdeelsleutel bedrijfsvoeringskosten is T-2:

%-bedrijfsvoeringssleutel

	B	*O*	*L*	*totaal*
cliëntenaantallen	876	139	1.037	2.052
%	42,69	6,77	50,54	100

cliëntenaantal PW per 31-12-2016

Overzicht compensabele BTW

De gemeenschappelijke regeling ISD BOL heeft een bijzondere plaats in het zogenaamde BTW regime. Een gemeenschappelijke regeling valt formeel niet onder het BTW compensatiefonds. De wetgever heeft echter vastgesteld, dat de inkoop BTW (voorbelasting) van de regeling doorgeschoven wordt naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen vervolgens deze doorgeschoven BTW ten laste van het BTW compensatiefonds brengen.
De verdeling per gemeente is in onderstaande tabel weergegeven.

Compensabele btw:

Omschrijving	Brunssum	Onderbanken	Landgraaf	Totaal
BTW 2018	127.360	18.976	154.023	300.359

Beleidsindicatoren

ISD BOL voert de Participatiewet, IOAW en IOAZ uit. De volgende verplichte beleidsindicatoren zijn van belang:

Banen

Eenheid = Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 74 jaar

	Banen (per 1000 inwoners in de leeftijd 15 tot 74 jaar)
Brunssum	340,3
Landgraaf	332,9
Onderbanken	191,8
Nederland	651,5

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreft zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.

Periode: jaar 2017 / Bron: LISA

Kinderen in een uitkeringsgezin

Eenheid = % kinderen tot 18 jaar

	% kinderen in armoede
Brunssum	9,86%
Landgraaf	8,63%
Onderbanken	3,68%
Nederland	6,58%

Het gaat om minderjarige kinderen waarvan de ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering Ontvangen en kinderen die zelf een bijstandsuitkering ontvangen.

Periode: jaar 2015 / Bron: VJI

Netto arbeidsparticipatie

Eenheid = % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking

	Netto arbeidsparticipatie
Brunssum	62,0%
Landgraaf	60,8%
Onderbanken	62,9%
Nederland	66,7%

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiele) beroepsbevolking.

Periode: jaar 2017 / Bron CBS Arbeidsdeelname

Werkloze jongeren 2015

Eenheid = % 16 t/m 22 jarigen

	% jeugdwerkloosheid
Brunssum	2,03%
Landgraaf	2,32%
Onderbanken	1,71%
Nederland	1,52%

Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)

Periode: jaar 2015 / Bron: VJI

Personen met een bijstandsuitkering

Eenheid = Aantal per 1000 inwoners

	Personen met bijstandsuitkeringen(per 1000 inwoners 18 jaar en ouder)
Brunssum	45,2
Landgraaf	41,8
Onderbanken	29,1
Nederland	40,1

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet. De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling (de elders verzorgden), dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Periode: jaar 2017 / Bron: CBS Participatiewet

Lopende re-integratievoorzieningen

Eenheid = Aantal per 1000 inwoners van 15 - 74 jaar

	Aantal re-integratievoorzieningen (per 1000 inwoners in de leeftijd 15 tot 74 jaar)
Brunssum	14,4
Landgraaf	16,5
Onderbanken	4,9
Nederland	26,1

Het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet.

Periode: t/m tweede kwartaal 2018 / Bron: CBS Participatiewet

De gegevens van een aantal beleidsindicatoren die moeten worden opgenomen in de programma's kunnen niet via een landelijke bronhouder worden ontsloten. Voor deze beleidsindicatoren in het taakveld 'bestuur en ondersteuning' beschikt ISD BOL zelf over de informatie. Het betreft de volgende beleidsindicatoren:

Formatie
Toelichting:
Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. In dit jaarverslag is dat de datum 1 januari 2018.

2018	88,76 fte

Bezetting
Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is.
Terugkijkend naar een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Venters voor Bedrijfsvoering dient de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar te worden berekend door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december. Voor het jaarverslag 2018 betekent dit de bezetting op 1 januari 2018 + bezetting op 31 december 2018 gedeeld door 2.

2018	86,56 fte

Apparaatskosten
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

2018	€ 7.759.810

Externe inhuur
Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt

2018	€ 540.901

Overhead
Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

2018	€ 4.754.194

In het jaarverslag 2018 zijn de beleidsindicatoren voor de eerste keer opgenomen. Om een vergelijking te kunnen maken en eventueel analyses hieraan te verbinden zijn gegevens over meerdere Jaren nodig. Vanaf het jaarverslag 2019 zal ISD BOL hier aandacht aan besteden.

Specificaties per gemeente				
Indicator	B	O	L	totaal
aantal cliënten pw per 31-12-2018	759	130	961	1.850
aantal cliënten ioaw per 31-12-2018	31	10	53	94
uitstroom naar werk	114	31	118	263
uitstroom naar opleiding	8	0	14	22
fit naar werk	42	7	51	100
verkleinen afstand tot de arbeidsmarkt door ISD BOL	6	0	3	9
beperken instroom cliënten < 27 jaar	50	8	49	107
beperken instroom cliënten > 26 jaar	65	18	84	167
Uitgaven minimabeleid (totaal)***	1.291.504	179.784	1.622.016	3.093.305
maatschappelijke participatie	165.300	28.773	215.396	409.469
schoolkosten	155	620	465	1.240
collectieve ziekekostenverzekering	65.616	9.060	69.175	143.851
studietoeslag	0	0	365	365
individuele inkomenstoeslag	193.383	23.130	248.212	464.725
budgetbeheer	859	600	4.540	6.000
bewindvoering	626.159	90.849	802.581	1.519.588
overige bijzondere bijstand	240.032	26.753	281.282	548.066
Kinderopvang				
aanvragen kinderopvang	6	0	6	12
aantal kinderen	6	0	6	12
aanvragen smi	6	3	2	11
aantal kinderen	6	3	2	11
Debiteuren* **				
opboekingen	298.409	206.806	244.880	750.095
ontvangsten	183.202	161.153	289.595	633.950
oninbaar verklaard	53.881	65.257	46.498	165.636

* excl. BBZ/IOAZ; wordt aangeleverd door de gemeente Maastricht
** excl. verrekeningen/krediethypotheek
*** afgeronde bedragen

Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijstandsbesluit zelfstandigen
BERAP	Bestuursrapportage
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BZK	Binnenlandse Zaken
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GWS4all	Financieel uitkeringensysteem
HRM	Human Resource Management
IAU	Incidentele aanvullende uitkering
IC	Interne Controle
I-deel	Inkomensdeel = het deel van het rijksbudget Participatiewet dat bedoeld is voor de uitbetaling van de uitkeringen
IIT	Individuele InkomensToeslag
IKB	Individueel Keuze Budget
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD BOL	Intergemeentelijke sociale dienst Brunssum, Onderbanken, Landgraaf
KTO	Klanttevredenheidsondersoek
Marap	Managementrapportage
Mau	Meerjarig aanvullende uitkering
MER	Minima Effect Rapportage
MT	Management Team
Nugger	Niet uitkeringsgerechtigde
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act-cyclus
P&O	Personeel en Organisatie
PW	Participatiewet
SMI	Sociaal medische indicatie
SR	Sociale recherche
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Wajonger	Jongere met een uitkering Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)